

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2279
2,90€ | 21 MAIG 2023

Agustí Codinach

«El futur no serà pitjor, serà diferent»

Conversem amb el meteoròleg Tomàs Molina sobre el canvi climàtic, la sequera i la nostra actuació a la llum de la «Laudato Si'»

P 8-12

Descobrim la tercera
temporada de
«The Chosen»

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

© Becris

Setmana «Laudato Si'»

La Setmana *Laudato Si'* se celebra enguany del 21 al 28 de maig. Una celebració mundial que uneix tots els catòlics al voltant de la crida a la conversió ecològica que fa el papa Francesc en una encíclica que compleix ja el vuitè aniversari de la seva publicació.

Ara bé, vuit anys després, si ens preguntem quin canvi profund ha operat en nosaltres i les nostres comunitats, quina resposta hi donarem? Certament que a casa nostra han sorgit moltes iniciatives per aprofundir en la *Laudato Si'*, des de l'escola cristiana, des de Justícia i Pau, des de les parròquies. El pedagog Carles Armengol, en el seu llibre *Escoles Laudato Si'. Una pedagogia eco-humanista* (Claret), defensa que «cal considerar aquesta encíclica com l'eix vertebrador del missatge social de l'Església per a aquestes propores dècades i com una nova síntesi del pensament social cristià».

La pregunta a fer-nos és clara: realment hem experimentat la conversió ecològica que ens demana l'encíclica?, vivim amb més austeritat?, entenem que no hi pot haver un veritable plantejament ecològic sense un plantejament social i que, per tant, cal escoltar tant el clam de la terra com el clam dels pobres?

A l'inici, doncs, de la Setmana *Laudato Si'* dediquem aquest número a reflexionar sobre la crisi de l'aigua, un problema que perjudica sectors vitals del nostre país com l'agricultura i la

ramaderia, la indústria i el turisme i, per tant, cadascun de nosaltres. Ho fem amb una entrevista a Tomàs Molina, cap de Meteorologia de Televisió de Catalunya, i una reflexió del P. Lluç Torcal, monjo de Poblet.

La idea és clara: el canvi climàtic és aquí i ha vingut per quedar-s'hi. I més enllà de lamentar-nos, o bé de pensar que qualsevol temps passat va ser millor, el que hem de fer és arremancar-nos i posar-nos a la feina. Com diu Molina, el futur no serà pitjor del que hem conegut fins ara, sinó diferent, i és hora d'anar-ne posant els fonaments. Els joves, com sempre, hi tenen un protagonisme evident, perquè seran ells els que hauran de tenir cura de la Casa Comuna.

El canvi climàtic també ens enfronta a un altre repte, i és el comunicatiu. De fet, Molina, que és periodista i físic, al juny lliurarà la seva tesi doctoral en Comunicació del Canvi Climàtic. Coincidint que aquest diumenge 21 de maig l'Església celebra la 57ena Jornada Mundial de les Comunicacions amb el lema «Parlar amb el cor, "en la veritat i en l'amor" (Ef 4,15)», val la pena posar l'accent en la necessitat d'una comunicació capaç de «donar raó de l'esperança que hi ha en nosaltres» i fer-ho amb afabilitat, fent servir el do de la comunicació com a pont i no com un mur. Els temps actuals, amb tants fronts oberts, ho fan urgent i necessari.

Contingut

- 03
Editorial
- 05
La setmana
- 06
Opinió
- 08
En primer pla
- 13
Vida eclesial
- 26
Reportatge
- 30
Carta dominical
- 32
Bíblia
- 34
Litúrgia
- 36
Espai lectors
- 38
Societat
- 46
Agenda
- 47
Des del carrer

Els cristians al Sudan: llargs patiments i restriccions per la seva fe

PÀGINA 20-21

Triomf a l'esport i a la vida

PÀGINA 26-29

Patrizia Morgante, responsable de comunicació de la Unió Internacional de Superiores Generals

PÀGINA 14-15

16-17

Exposició solidària de fotografies de sor Isaura a favor del Pa de Sant Antoni

47

Joan-Albert Lligonya,
creador d'audiobíblia.cat i missal.cat

La setmana en tuits

CARME SUÑÉ

11/05/2023

Presidenta de Justícia i Pau

El treball per la Pau és una empresa a l'alçada de la dignitat humana perquè més persones som més grans que el nostre present i som capaces d'imaginar i aconseguir un futur millor. I en aquesta empresa ens motiva l'esperança

EVA FERNÁNDEZ

@EVAENLARADIO

10/05/2023

Corresponsal de la Cope al Vaticà

El Patriarca ortodox Teodor II ha regalat al Papa les relíquies dels 21 màrtirs coptes degollats a Líbia per l'ISIS el 2015. Seran inclosos en el Martirologi Romà com a signe de comunió entre totes dues Esglésies

SOR LUCÍA CARAM

@SORLUCIACARAM

07/05/2023

Dominica de Manresa

Ahir em vaig reunir amb el papa Francesc. El vaig veure amb força i una gran lucidesa. Em va animar a seguir amb els corredors humanitaris, i amb el #RepteHospitalDeCampanya. Pateix tremendament amb la guerra d'Ucraïna i les guerres. «La Santa Seu ha actuat com a intermedietària en algunes situacions d'intercanvi de presoners i va anar bé.» «El Vaticà està disposat a mediacions perquè és just, i cal ajudar (...). És un problema d'humanitat, abans que un botí de guerra.» M'hi va acompanyar el meu amic germà, Juan Carlos Cruz

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Gaudir cantant òpera

Begoña Alberdi, una de les veus més reconegudes de la lírica actual, va compartir el 9 de maig a partir de les 16 hores, amb els oients del programa *La caravana*, l'experiència d'haver actuat al Vaticà davant de Benet XVI. «Un amic italià, que coneixia el rector de la capella de Santa Anna, a sota de la Sixtina, em va convidar a un concert de Nadal i, quan em va dir que seria davant del Papa, no ho vaig dubtar», va explicar.

La soprano va recordar una colpidora interpretació musical el 2020 «a l'inici del confinament per la pandèmia i des de la finestra» de casa seva, a l'Eixample de Barcelona, la primera de 72 dies d'actuacions. Durant aquell període, va oferir el *Cant dels ocells* per la Diada de Sant Jordi del 2020 a la basílica de la Sagrada Família i per a tot el món. Alberdi té com a referents Maria Callas i Montserrat Caballé, amb la qual va cantar moltes vegades des que va començar el 1989. Begoña Alberdi mostra el seu vessant més humà en el documental *La diva i la vida*, emès des del programa *Sense ficció* de TV3.

Zoom

MACIÀ GRAU

Foto: Càritas Barcelona

Gairebé la meitat de les llars espanyoles que viuen de lloguer estan en risc de pobresa o exclusió social. Així ho ha explicat el Banc d'Espanya al seu informe anual del 2022, que qüestiona la nova llei de l'Habitatge, la reforma de les pensions i l'endeutament públic. Segons les dades que aporta, el lloguer està cada vegada més relacionat amb la desigualtat, ja que el 40% dels llogaters han de dedicar més d'un 40% de la seva renda disponible a l'habitatge. Aquesta situació s'agreuja més si tenim en compte que els últims deu anys hi ha hagut un trasllat al lloguer de dos milions de persones. Això demostra que l'Administració encara no ha trobat la manera de facilitar que els més desfavorits puguin accedir a l'habitatge amb menys dificultats.

L'efemèride de la setmana

23 de maig del 1981: assalt i segrest al Banc Central de la plaça de Catalunya a Barcelona

PUNT DE VISTA

La pregària pel do de la pluja

És que la pluja és un do! Ens és donada; no depèn de nosaltres. Els regals no s'exigeixen, ni es mereixen; es reben i s'agraeixen. I amb la pluja o —més ben dit— gràcies a la pluja, la terra ens dona els seus fruits i els agraïm.

Són un do la pluja i la neu que «cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra i la fecunden, i la fan germinar fins que dona llavor als sembradors i pa per a aliment» diu el profeta Isaïes (55,10). És un do la terra i el mar, el dia i la nit, la llum i la fosca... Són do de Déu des de la Creació del món i això és el que narren els relats de la Creació del Gènesi. Finalment els altres són un do perquè sense els altres jo no seria. I Déu és do, el gran do.

Adonar-se que tot és do porta a l'agraïment. I comporta una actitud precisa davant del do rebut immerescut: he de cuidar la terra,

el cel, l'aigua i el fruit que en deriva i que dona vida! Que bé que ho expressa l'encíclica *Laudato Si'* del papa Francesc, servint-se del meravellós Càntic de les Criatures de sant Francesc. Allà parla amb força del problema de l'aigua, i del valor de la Creació com a punt de partida per ser ben conscients que tot ho rebem com a administradors, mai com a amos que en puguem disposar com vulguem. Per això també explica que als que no entenen la Creació com a do, els la podem explicar a partir del dret que tenen els futurs habitants de trobar aquests dons que els donin vida com ens n'ha donat a nosaltres. Tenim l'obligació de cuidar la Creació.

Déu no es cuida directament de fer ploure, ho sabem tots. Som nosaltres, diu Jesús, que si entenem això serem «fills del Pare del cel, que fa sortir el sol sobre bons

JOAN TORRA

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (Ateneu Universitari Sant Pacià)

i dolents i fa ploure sobre justos i injustos» (Mt 5,45); la pluja és un do perquè és per a tothom!

Per això cal demanar la pluja! Ens converteix a nosaltres, i es demana per a tothom. No són pas pregàries màgiques, ni automàtiques, o que demanin quelcom només per a mi o per a uns quants. Pregar ens fa adonar que tot és do i, per tant, li demanem a Déu que ens concedeixi a tots «la pluja que ens convé a fi que, ajudats suficientment amb els dons presents, desitgem amb més confiança els béns eterns», tal com diu l'oració col·lecta de la missa «per demanar la pluja» del Missal Romà. Preguem, preguem per demanar el do de la pluja!

Demanem a Déu que ens concedeixi «la pluja que ens convé»

MERCÈ ALONSO JUAN-MUNS

Periodista

Malala Yousafzai tenia només 17 anys quan va rebre el Premi Nobel de la Pau, i va esdevenir així una referent internacional. Sant Joan fou l'únic dels apòstols —i més jove— que es va atrevir a seguir Jesús fins al peu de la creu. Perfils procedents de contextos diversos, però amb una variant comuna: joves a qui, com tants d'altres, els ha guiat la il·lusió de poder col·laborar en l'empremta de la història.

Tanmateix, el pensament col·lectiu s'entossudeix a afirmar que es tracta d'una exemplificació puntual. Socialment, s'ha adoptat una visió pessimista —i paternalista— que s'atreveix a posar únicament l'accent en la precarietat laboral a la qual ens hem d'enfrontar els joves, estovats per l'addicció a les noves

LA SAL DE LA TERRA

Déu és jove?

tecnologies i abocats al llindar del fracàs.

L'any 2018 es publicava el llibre *Déu és jove*, on el papa Francesc feia una oda a la joventut, reivindicant-ne el protagonisme. Era l'aire fresc que demanàvem a crits: un missatge autoafirmatiu. Un bri d'esperança per part, no només d'un adult d'aleshores 82 anys, sinó d'un líder religiós.

Jugada perspicax i evangèlica per part de l'Església que, des que

El Papa, a la JMJ de Lisboa, liderarà el crit encoratjador «Joves, aixequen-vos del sofà»

Joan Pau II va establir la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), va confirmar el vot de confiança que els joves anhelàvem. Recordo l'estiu del 2016. Acabava de fer 18 anys i havia estalviat amb la il·lusió de poder participar en la JMJ a Polònia. De la diòcesi de Terrassa sortíem 6 autocars carregats. La meva sorpresa va ser quan vam arribar al Camp de la Misericòrdia, ocupat per milions de joves. Em vaig fer amiga de persones d'Austràlia, Irlanda o Xile. Ens acabàvem de conèixer, però érem família en la fe, i això ens unia. Aquella era la societat en la qual em volia emmirallar.

Com a símptoma de la melancolia, em vaig proposar fermament que repetiria, ineludiblement, l'experiència de la JMJ —que enguany serà a Lisboa. Perquè, malgrat el prisma preestablert que som una societat en decadència, el Papa liderarà el crit encoratjador «Joves, aixequen-vos del sofà», amb tot el discurs que l'acompanyarà, fruit d'una modernitat intrínseca que tants busquem.

Cridats a dir la veritat amb caritat

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

La solemnitat de l'Ascensió del Senyor, que s'escau aquest diumenge, ens situa cronològicament al final del temps pasqual, un període que culminarem diumenge vinent amb la celebració de la Pentecosta. Celebrem un fet gloriós. Jesús promet als seus deixebles que rebran la força de l'Esperit Sant i, en la seva presència, s'enlaira al cel per «asseure's a la dreta del Pare».

En aquest dia, l'Església catòlica també celebra la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, amb motiu de la qual cada any el Sant Pare publica un missatge. Enguany ja hem arribat a la 57ena edició i el lema del missatge del Papa recull les paraules de sant Pau a la carta als Efezés: «Parlar amb el cor, "en la veritat i en l'amor" (Ef 4,15)».

El papa Francesc incideix en la importància de *comunicar cordialment*, és a dir, des del cor. Parlar i comunicar des del cor propicia la trobada i permet comprendre l'altre i la realitat que ens envolta. Molts conflictes sorgeixen per una mala comunicació, per una mala interpretació de les paraules o per utilitzar senzillament paraules inadequades. Quan ens expressem amb agressivitat, es dona la reacció automàtica dels altres; podem provocar l'atordiment o, al contrari, més agressivitat, cosa que pot generar conflictes innecessaris. En canvi, si parlem amb respecte i amabilitat, obrint les portes del cor, rebrem de ben segur una resposta similar. No sempre és fàcil aconseguir la calma i pronunciar paraules de pau, sobretot quan estem irats i incòmodes; però en

situacions tenses, optar per un missatge cordial amb paraules de pau sòlides desconcerta l'altre i atenua el conflicte. Ens costa fer-ho, però fer l'intent val la pena. Jesús ressuscitat està sempre a l'aguait per ajudar-nos si li ho demanem. Confiem-hi.

El Papa alerta els comunicadors professionals del perill de caure en la desinformació quan es falsifica i instrumentalitza la veritat. Afegeix que, per poder comunicar *en la veritat i en l'amor*, cal que siguin capaços de purificar el propi cor.

En la part central del seu missatge, el papa Francesc proposa la figura de sant Francesc de Sales com un exemple eminent de «parlar amb el cor» i recorda que aquest any 2023 es compleix el centenari de la seva proclamació com a patró dels periodistes. Una de les seves afirmacions més cèlebres, «el cor parla al cor», ha inspirat generacions de periodistes i comunicadors.

El papa Francesc reitera que el compromís de vetllar per una comunicació amb el cor no concerneix exclusivament als professionals de la informació, sinó que és responsabilitat de cadascun de nosaltres. Ens diu: «Tots estem cridats a cercar i dir la veritat, i a fer-ho amb caritat. [...] S'ha de promoure a tots els nivells una comunicació que ajudi a crear les condicions per resoldre les controvèrsies entre els pobles».

Benvolguts germans i germanes, que el Senyor Jesús, Paraula pura que surt del cor del Pare, ens ajudi a fer una comunicació lliure, neta i cordial.

«Els cristians
tenim un paper
molt important
en la transició
justa climàtica»

Tomàs Molina, cap de Meteorologia de Televisió de Catalunya

Tomàs Molina presenta la informació meteorològica a TV3 des del 1987.

«La sequera ha vingut per quedar-se i, per tant, haurem de trobar alternatives per enfrontar-nos-hi»

L'any 2008 Tomàs Molina va publicar un llibre que era tot un preludi del que ens vindria: *L'any que el meu avi va veure ploure* (Columna). Aleshores ja alertava de les conseqüències del canvi climàtic a casa nostra, que d'ençà de fa uns anys es mostra amb tota la seva cruessa. Tomàs Molina (Badalona, 1963), físic i periodista, és cap de Meteorologia de Televisió de Catalunya i professor associat de la Universitat de Barcelona, on al juny lliurarà la seva tesi doctoral en Comunicació del Canvi Climàtic. Considera que sense l'encíclica *Laudato Si'* no s'entendria l'Acord de París i que els catòlics tenim un paper fonamental en la lluita contra el canvi climàtic. «Crec poc en els miracles, però soc dels que ha anat a Montserrat a posar-li un ciri a la Mare de Déu», ens confessa durant la nostra conversa a TV3.

Què diferencia l'actual sequera d'altres episodis viscuts a casa nostra?

Aquesta sequera és més destacable que la del 2007-2008, perquè és més extensa i, sobretot, perquè afecta la Catalunya humida, les comarques de

Girona, Barcelona i el Pirineu, que és on habitualment plou i hi ha aigua suficient. Per tant, afecta llocs on estan acostumats a gastar més aigua i, per això, l'agricultura i el tipus d'activitat econòmica se'n ressenten més. Les plantes, els paisatges i els animals també estan acostumats a tenir aigua. Què haurem de fer? Entendre que aquesta situació ha vingut per quedar-se i que, per tant, haurem de trobar alternatives per enfrontar-nos-hi.

Per on passa una bona gestió de l'aigua? Més dessalinitzar o més reutilitzar?

L'aigua anirà a menys i l'usuari anirà a més, i aquesta equació no quadra. Per tant, no podem confiar amb l'aigua que arriba del cel. Hem de buscar una solució tecnològica que ens doni seguretat de subministrament. Això vol dir dessalinització i sobretot reutilització. Ara mateix a la ciutat de Barcelona només un terç de l'aigua que bevem és reutilitzada. Hem de fer molt més. Més de la meitat de l'aigua hauria de ser reutilitzada, almenys a totes les àrees urbanes. Pel que fa a la dessalinització, el preu i el consum energètic és

«Per raons econòmiques i energètiques, l'opció de reutilitzar serà molt millor que la dessalinització»

«Ens hem d'inventar una màquina que actui com les plantes i elimini diòxid de carboni de l'atmosfera»

altíssim. Ara bé, gràcies que estem dessalinitzant no estem en una situació d'emergència des de fa mesos. Estem fent 100 hectòmetres cúbics, cosa que equival a un embassament sencer d'aigua dessalinitzada. Però per raons econòmiques i energètiques, l'opció de reutilitzar serà molt millor.

Quins seran els principals canvis climàtics que viurem respecte de quan érem petits?

El clima serà més sec i més càlid. Tindrem un període estiuenc més càlid de sis mesos i un hivern més suau de tres mesos. Els tres mesos sobrants se'ls repartiran la primavera i la tardor.

Com s'hi han d'adaptar sectors com l'agricultura, la indústria o el turisme?

Primer, sent conscients que ens hi hem d'adaptar. Ho comparo amb la mort. Un dia morirem, i això no ho evita ningú t'hi posis com t'hi posis. A l'època de Crist, al món, no hi vivien ni 100 milions de persones. En tot el planeta no hi havia els habitants que avui té Alemanya. Quan jo era un nano, al món eren 3.500 milions de persones. Ara som 8.000 milions, és a dir, més del doble. I el 2030, a Catalunya, serem 9 milions, quan encara tenim al cap la idea dels 6 milions. Això no és ni bo ni dolent. Simplement, hi haurà més gent i, per tant, necessitarem més cases, més transport, més menjar... Per tant, l'agricultura, la indústria o el turisme també seran diferents. Serà una agricultura en què caldrà cultivar allò que es pugui cultivar. Sens dubte que el problema greu serà el de l'aigua, però a nivell de la península Ibèrica la que ho patirà més serà l'agricultura intensiva del sud d'Espanya. Aquest tipus d'agricultura s'ha acabat.

Els veïns de Canyet, a Badalona, fan pressió per reparar una fuga que des de fa divuit anys perd 180.000 litres d'aigua diaris.

Evidentment que cal arreglar les màximes pèrdues possibles d'aigua, però és una mica ingenu pensar que el sistema hidràulic d'un país no té pèrdues. Som una societat a la qual li agrada autoenganyar-se i sobretot li agrada trobar culpables de tot.

Defenses que ens hem de sentir responsables, i no culpables, davant del canvi climàtic. Però som prou conscients del que ens ve i de com ens hi haurem d'adaptar?

La situació dels embassaments de Catalunya reflecteix la crisi d'aigua que estem patint. A la foto, el pantà de Rialb, el setembre passat.

Pots veure el vídeo de l'entrevista a Tomàs Molina en aquest enllaç:

«Els cristians tenim un compromís amb el canvi climàtic similar al de ser bones persones pel fet de creure en Déu»

«No és veritat que els joves no tinguin futur, encara que certament serà un futur diferent»

Ni que no ho vulguem, ho haurérem de ser. Els que neguen el canvi climàtic troben explicacions rocambolesques, com que ens estan fumigant. Busquen tota mena de conspiracions. És impossible no veure que el món és diferent de com l'hem conegut.

Conversió ecològica

El papa Francesc, en l'encíclica *Laudato Si'*, parla de la necessària conversió ecològica. Per on passa aquesta conversió?

El Sisè Informe del Canvi Climàtic ens convida a recuperar, d'una banda, el sentit comú, és a dir, entendre que a l'hivern es va amb màniga llarga, i que a casa no hem de tenir la calefacció tan alta com per anar amb màniga curta. I, de l'altra, la frugalitat, que vol dir replantejar-nos què necessitem per ser feliços. Només amb aquesta frugalitat i aquest sentit comú serem capaços, segons l'informe, de reduir un 25% les emissions de diòxid de carboni abans del 2030. I aquest és un dels objectius que marca l'IPCC (Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic). L'objectiu és ser el que se'n diu neutres en carboni el 2050. No vol dir que no emetem. Evidentment que emetrem, si som 8.000 milions de persones i, el 2050, 9.000 milions. El que vol dir és que el que emetem,

la natura, tal com ha passat sempre, té capacitat d'absorbir-ho. Però ara estem per sobre del que la natura té capacitat per absorbir. Per arribar a l'Acord de París, abans del 2030, cal reduir dràsticament les emissions, i el 2050, que no se'ns noti. D'altra banda, cal una solució tecnològica. Per això ens hem d'inventar una màquina que actuï com les plantes i elimini diòxid de carboni de l'atmosfera.

Comencem la Setmana *Laudato Si'*, que se celebra del 21 al 28 de maig. Ens interpel·la prou?

Els cristians tenim un compromís amb el canvi climàtic similar al de ser bones persones pel fet de creure en Déu. El Papa ens ho recorda a la *Laudato Si'*, que en realitat és una encíclica econòmica, perquè parla de la teoria econòmica del bé comú. D'altra banda, gràcies a la seva publicació, l'Acord de París es va produir, perquè va generar un estat d'opinió segons el qual calia prendre decisions o, com a mínim, començar a fer-hi alguna cosa. Aconseguir unanimitat al món francament és molt difícil, i l'Acord de París gairebé va ser ratificat per tots els països del planeta.

Les conseqüències del canvi climàtic com la falta d'aigua, els refugiats climàtics, la necessitat de noves infraestructures, crearan nous conflictes. Quin paper hi tindrem els cristians?

Els cristians, en aquesta transició justa ecològica, tenim un paper molt important. Tradicionalment, el concepte de justícia social ha anat lligat típicament a les esquerres i el progressisme, i a les religions. En les COP, les Conferències de les Parts, s'ha marcat una línia de danys i pèrdues a causa del canvi climàtic. Hi haurà illes que desapareixeran sota el mar i hi haurà països amb temperatures de 50 graus que seran inhabitables. Per tant, haurérem de tenir empatia com a societat.

En el llibre *En busca del tiempo en que vivimos*, el pedagog i filòsof Gregorio Luri afirma que la novetat d'avui és que l'home té por de si mateix a causa d'aquesta sensació de fi dels temps. Com conrear l'esperança a uns joves que pateixen ecoansietat?

La XI Jornada Ambiental, que organitzen la Universitat de Barcelona i Bodegues Torres, abordarà el 7 de juny precisament aquest tema: *Parlem d'ecoansietat: hi ha futur per als joves?* Em diuen que soc optimista, però no es tracta de ser optimista ni pessimista, sinó de ser realista, és a dir, cal dir les coses pel seu nom i posar-les en context. No és veritat que els joves no tinguin futur, encara que certament serà un futur diferent. Una altra gran mentida és que viuran pitjor que els nostres pares o que estan en un món que és dolent. Què estem dient? Mai abans l'esperança de vida havia estat tan alta. Jo no vaig conèixer els meus avis, ells tenen avis i besavis. I sí que hi ha guerres, però no són comparables amb les que vam tenir el segle passat. Avui dia, gràcies al sistema educatiu i als impostos que paguem, tot jove que vulgui estudiar pot fer-ho. És a dir, no estem en una mena d'apocalipsi. Per tant, no ens automentim i, sobretot, no ens deprimim. Sempre dic als joves: «Qualsevol de vosaltres podeu inventar la màquina que ha de treure el diòxid de carboni de l'atmosfera.» I no només això, sinó que seran ells els que ho faran, perquè mai en la història de la humanitat hem tingut una joventut tan ben formada. Que el futur serà més sec i més càlid? Sí, però depèn de nosaltres que ho sigui menys. Posem-hi remei, però no ens deixem deprimir.

L'aigua, un dret humà

P. LLUC TORCAL
Monjo de Poblet

Ens costa assumir els problemes fins que no els tenim a sobre, fins que no ens toquen directament la pell. Ha estat així durant la pandèmia del Covid-19, i ho és ara, en aquesta llarga sequera que patim i que ja perjudica tantes persones i sectors de la nostra societat. Potser aquesta és una característica típica de la nostra societat tan autoreferenciada i tan propensa a mirar-se el melic. I és clar, quan el problema el tenim a sobre, aleshores correm-hi tots a posar solucions *ad hoc*, que no toquen l'arrel del problema sinó només i parcialment alguns dels seus efectes. Això està passant amb la crisi de l'aigua, avui dia, i va passar amb la crisi del Covid-19: un cop superada, a base d'incidir en els efectes, no hem pres consciència dels profunds problemes que l'han causada, de la profunditat de les seves arrels, fins que tornin a sortir nous brots...

El problema de la manca d'aigua que ara ens afecta i ens preocupa és conseqüència de la crisi socioambiental que fa temps que vivim i que amb penes i treballs anem gestionant. Són ja força les veus que des de fa molts anys s'alcen per denunciar els problemes ambientals del nostre planeta i, que, tot i lloables esforços, com a societat continuem sense escoltar. L'aigua és un recurs essencial per a la vida humana i del planeta en el seu conjunt, que ja fa molts anys que es veu amenaçat. De ben segur que, com que en gran part no hem viscut en primera persona la manca d'aquest recurs, hem romàs força aliens a la mancança d'aigua i d'aigua potable, com sí que l'han patit tantes altres zones de la Terra. El papa Francesc, per citar una veu ben autoritzada, ho recordava en la seva encíclica *Laudato Si'*: «L'aigua potable i neta representa una qüestió de primera importància, perquè és indispensable per

a la vida humana i per sustentar els ecosistemes terrestres i aquàtics. Les fonts d'aigua dolça abasten sectors sanitaris, agropecuaris i industrials. (...) La pobresa de l'aigua social es dona especialment a l'Àfrica, on grans sectors de la població no accedeixen a l'aigua potable segura o pateixen sequeres que dificulten la producció d'aliments. En alguns països hi ha regions amb aigua abundant i al mateix temps d'altres que pateixen greu escassetat» (LS 28).

Si bé és cert que l'arrel del problema rau en la crisi climàtica, n'hi ha una part que correspon a la gestió i governança d'aquest recurs. Globalment i local, és la gestió justa, equànime, imparcial? Des d'aquest punt de vista, ha estat el Papa qui ha recordat a la humanitat que «l'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic, fonamental i universal, perquè determina la supervivència de les persones, i per tant és condició per a l'exercici dels altres drets humans» (LS 30). I ha afegit encara: «Aquest món té un greu deute social amb els pobres que no tenen accés a l'aigua potable, perquè això és negar-los el dret a la vida radicada en la seva dignitat inalienable» (LS 30). L'aigua és un dret humà bàsic, perquè és a la base de la vida. Per això, no només no s'ha de malbaratar, sinó que s'ha de gestionar i administrar per garantir-ne l'accés a tothom, arreu i en tot moment. «Això mostra que el problema de l'aigua és en part una qüestió educativa i cultural, perquè no hi ha consciència de la gravetat d'aquestes conductes en un context de gran desigualtat» (LS 30). I, tot i que el que es faci en aquesta direcció serà poc, les grans accions per mirar de resoldre aquest problema han d'adreçar-se a reduir els efectes del canvi climàtic, el cor del problema al qual no acabem de fer front.

El problema de la manca d'aigua és conseqüència de la crisi socioambiental que fa temps que vivim i que amb penes i treballs anem gestionant

Aquesta setmana parlem amb la responsable de comunicació de la Unió Internacional de Superiores Generals, assistim a una nova edició de Betel, recomanem l'exposició de sor Isaura a favor del Pa de Sant Antoni i coneixem el patiment dels cristians del Sudan

 Vaticà

Patrizia Morgante, responsable de comunicació de la Unió Internacional de Superiores Generals

«Les germanes viuen en contacte amb les ferides de les persones»

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Parlem amb Patrizia Morgante, que és la responsable de comunicació de la Unió Internacional de Superiores Generals. Va arribar fa vuit anys a aquesta organització que aglutina totes les religioses del planeta i té molts consells per als qui vulguin fer un bon ofici de comunicador a la llum del darrer missatge del Papa per a la 57ena Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, el 21 de maig.

Quines característiques ha de tenir un bon comunicador?

Crec que no és només una tasca tècnica, no es pot ser comunicador sense una gran passió i cal la convicció que no ens podem guardar el bé a dins, sinó que hem de compartir-lo, treure'l de nosaltres i de les altres.

Hi ha cap requisit addicional que hagi de complir un catòlic per ser un bon comunicador?

No és un requisit, sinó una cosa que em nodreix i que em permet veure més enllà del que la persona m'està explicant. En la comunicació hi viu el Misteri, si ens permetem ser canals de Comunió. M'inspiren molt alguns esdeveniments dels Evangelis que expliquen la postura de Jesús. Per exemple, molt sovint resta en silenci. El silenci és part de la comunicació, perquè dona ritme i permet que l'altre ocupi el seu espai. I això a mi m'encanta i crec que, si hi ha una cosa específica de la comunicació catòlica, pot ser la de crear espais de silenci.

Jesús, quan parla amb fariseus, té paraules molt contundents. Com podem imitar-lo de forma responsable?

De vegades creiem que comunicar amb tendresa, com ens convida el papa Francesc, és no dir les coses. Jo penso que hem de ser assertius, persones que diuen el que creuen i pensen. La tendresa permet que no es trenqui la relació, encara que diguem coses que poden ferir. La tendresa, l'estimació, les paraules que, com diu el papa Francesc, són bàlsam per a les ferides... no són per amagar la veritat o el conflicte, sinó per dir-ho d'una manera que no faci que la persona se senti sense energia per canviar. Jesús menjava i estava amb tothom. Parlava amb persones que no li confirmaven la seva visió del món. Crec que aquesta és una invitació molt forta cap a nosaltres a ser presents a la xarxa i al món digital. Hem d'aprendre a parlar amb qualsevol persona sense desitjos de convèncer-la, sinó per compartir.

Com ha de ser la denúncia que fa un catòlic perquè sigui virtuosa?

Crec que hem d'anomenar els problemes pel seu nom perquè ens

Falta una cultura de la comunicació en les congregacions, però de vegades també en el lideratge

ajuda a fer un procés i a entrar en un camí de transformació. En el meu cas, jo organitzo la comunicació perquè la veu de les germanes surti. No tinc aquesta impressió de mi mateixa com a portaveu, no ho visc així per com hem estructurat la nostra comunicació. No som periodistes, tenim un rol molt més complex, però crec que el meu rol de denunciar és escoltar el que diuen les germanes perquè la denúncia també és l'anunci d'una cosa diferent, del que volem.

Quines necessitats té la comunicació interna i externa de les congregacions religioses?

Hi ha una manca de cultura de la comunicació en les congregacions, però de vegades també en el lideratge. Si la superiora, el consell, no reconeixen el rol missioner de la comunicació, això és molt difícil. Aquest és el primer pas. El segon és reconèixer que ens cal una organització, una oficina o una persona que s'encarregui de la comunicació a les congregacions i fer-ho de manera organitzada. Hi ha organitzacions que tenen una germana com a coordinadora, però recorren a una laica o un laic per tenir una postura més professional.

Com valora el missatge del Papa per a la 57ena Jornada Mundial de les Comunicacions?

El Papa ens parla d'escoltar, dels ulls, del cos. I el cor és el lloc que ens permet sentir-nos vius i connectar-nos amb la vida. Parlar des d'aquí és pronunciar paraules habitades, plenes, conscients. Jo veig que aquest és el rol de les religioses. En aquests 23 anys d'experiència en aquest món m'adono que les germanes les paraules les viuen per dins i les donen a llum com si fos un part. En lloc de fer nens, pareixen paraules que arriben de la terra. Perquè les germanes viuen molts cops on no hi ha ni capellans ni periodistes. En contacte amb les ferides de les persones. Això és un risc perquè de vegades ens fereix i no sabem manejar aquest dolor. Però la comunicació ens pot ajudar amb paraules que guareixen.

Francesc i Teodor II, junts a l'audiència general

Els dos líders a l'audiència general, amb el cardenal Joan Josep Omella al fons.

REDACCIÓ

Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va estar acompanyat, a l'audiència general del 10 de maig, pel patriarca Teodor II, líder de l'Església ortodoxa copta. Teodor II es va adreçar a la multitud aplegada a la plaça de Sant Pere i va ser el primer cop que ho fa el cap d'una altra Església. Francesc i Teodor II van commemorar el 50è aniversari de la històrica trobada dels seus predecessors, Pau VI i Shenouda II, el maig del 1973.

El patriarca copte va agrair al Papa «tot el que ha fet, durant aquest temps de servei, arreu del món en tots els camps». En el discurs, va subratllar que «hem acceptat el desafiament de l'amor que Crist ens demana i serem veritables cristians i el món es farà més humà, perquè el món sabrà

que Déu és amor i que aquest és el seu nom més alt».

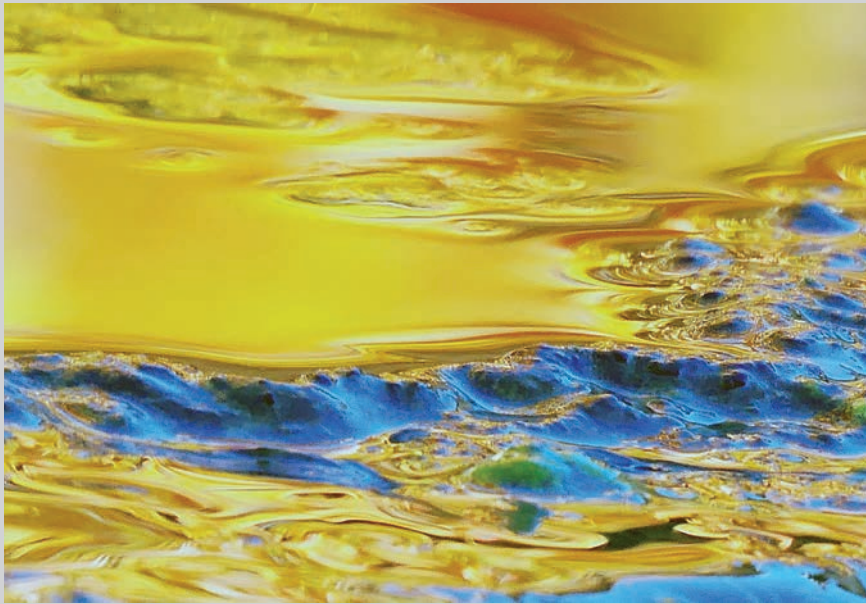
Després, Francesc va recordar la seva primera visita: «Em va venir a veure el 10 de maig de fa deu anys, pocs mesos després de la seva elecció i la meua, i em va proposar de celebrar cada 10 de maig el "Dia de l'Amistat Copta-Catòlica", que celebrem cada any des de llavors.»

El Papa també va tenir un record pels 21 coptes assassinats per Estat Islàmic el 2015 a Líbia, que seran inclosos al martirologi romà: «Els màrtirs de l'Església copta són els nostres» i va demanar que «Déu, per intercessió dels sants i màrtirs de l'Església copta, ens ajudi a créixer en comunió, en un únic i sant vincle de fe, esperança i amor cristià».

Barcelona

Exposició solidària de fotografies de sor Isaura a favor del Pa de Sant Antoni

Confluència social de la família franciscana

Una de les fotografies de sor Isaura que forma part de l'exposició solidària.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

«Antigament la gent ens venia a buscar l'entrepà; ara són famílies que venen a recollir aliments o perquè els ajudem a pagar el lloguer i els subministraments»

D'una banda sor Isaura, monja clarissa del monestir de Pedralbes. Del'altra, el santuari de Sant Antoni de Pàdua dels franciscans. I enllaçant-ho tot, Lluís Viñas i Balbina Birba, franciscans seglars responsables de l'obra social el Pa de Sant Antoni. Es tracta de la confluència dels tres ordes de la família franciscana en un projecte a favor dels més pobres de la nostra societat.

Del 18 al 25 de maig el santuari de Sant Antoni de Pàdua dels franciscans al carrer Santaló, 80, de Barcelona, acull una exposició solidària de fotografies de sor Isaura a favor del Pa de Sant Antoni. Una entitat que va néixer el 1894 i que s'ha anat adaptant a les necessitats que hi havia a la societat. Actualment atén unes 900 persones a través dels diversos projectes: des de pisos d'acollida, passant per repartiment d'aliments, fins a ajuts per al pagament de lloguers i subministraments.

«L'acollida és fonamental», expliquen Lluís Viñas i Balbina Birba, matrimoni responsable del Pa de

Sant Antoni des del 2016. «Com a franciscans seglars tenim molt present el sentit de fraternitat envers totes les persones necessitades que truquen a la porta. La nostra lluita diària és no convertir-nos en una ONG, perquè el camí més fàcil és donar, mentre que el més important per a nosaltres és acompanyar. Les persones que pateixen rebuig social el que necessiten és un company de viatge, algú que les escolti.»

Les necessitats de les persones que arriben al Pa de Sant Antoni creixen al mateix ritme que ho fan els preus i que minven les mesures de protecció social. Mensualment reparteixen 1.100 bosses d'aliments que els arriben d'excedents d'altres entitats i de supermercats. «Des de la pandèmia hem detectat una gran bossa de gent que no té accés als aliments», afirma Lluís Viñas. «Tenim dos problemes que se solapen: d'una banda, els treballadors pobres, és a dir, persones que malgrat que tenen una feina no arriben a final de mes; de l'altra, l'augment dels preus. Com que les persones no poden fer front a totes les despeses, opten per pagar lloguer i subministraments i recollir els aliments que els donem.»

El Pa de Sant Antoni, com altres entitats, es troba amb dificultats per aconseguir aliments: «Com menys aliments ens arriben, més gent ens ve.» Per això no deixen de picar a la porta de les grans superfícies comercials perquè els donin els excedents. A tot plegat s'hi suma una altra problemàtica: a partir del juny les escoles tanquen i, per tant, els infants no tenen garantit l'àpat escolar. «Amb el tancament de les escoles per vacances sorgeix una nova bossa de pobresa alimentària que haurem de cobrir nosaltres», afirma Lluís Viñas.

Al Pa de Sant Antoni hi arriba gent d'arreu de l'àrea metropoli-

Lluís Viñas i Balbina Birba, matrimoni responsable del Pa de Sant Antoni.

tana de Barcelona però també un tipus de pobresa vergonyant més propera. «Tenim una gran quantitat de pobres vergonyants», explica Balbina Birba. «Són gent de professions liberals com empresaris, advocats o arquitectes que, per circumstàncies personals i familiars, han entrat en el món de la pobresa. Per a ells és molt dur», explica Balbina Birba.

Com que són una obra franciscana estan oberts a tothom i a totes les necessitats. Per fer-ho possible compten amb l'ajuda d'una trentena de voluntaris que ofereixen el seu temps als altres. «Gràcies als voluntaris podem oferir servei de psiquiatria, de medicina, de dentista, d'advocat o d'oftalmòleg», expliquen els responsables de l'obra social.

«Hem tornat a les necessitats bàsiques de sostre i aliments», constata Lluís Viñas. «Antigament la gent ens venia a buscar l'entrepà; ara són famílies que venen a recollir aliments o perquè els ajudem a pagar el lloguer i els subministraments.» També ofereixen roba de segona mà.

Una altra demanda cada cop més important és la d'habitatge. Actual-

ment compten amb 11 habitatges cedits on acullen persones que viuen al carrer i famílies que s'han quedat sense casa. La necessitat, però, és molt més gran.

«Faig una crida perquè ens cedeixin habitatges», manifesta Lluís Viñas. «Hi ha una manca d'habitatge social a Barcelona immensa. Tenim gent que no pot pagar l'habitatge però en tenim que sí que el poden pagar però que no poden accedir-hi per falta de documentació.»

I llança una crida: «L'Església té una gran quantitat de béns que es podrien posar a l'abast d'entitats com la nostra, de manera que es podrien convertir en béns socials.»

Després de l'alimentació i de l'habitatge, la tercera demanda social més urgent és la de feina. En aquest sentit, els responsables del Pa de Sant Antoni tenen l'objectiu d'erigir una fundació que permeti treballar en la reinserció laboral.

Barcelona

En la seva tercera edició va comptar amb més d'un miler de participants de tot Catalunya

Betel reuneix cada any més joves

El moment d'adoració va ser conduït pel bisbe Sergi Gordo.

PERE PARÉS

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

DERRAL EVES

«Us repto que compartiu Jesús, parleu de l'amor de Jesús. Així és com els cristians canviem el món»

Quan es van obrir les portes de La Salle Bonanova, el 6 de maig passat, els organitzadors se'n feien creus del torrent de gent que anava passant camí de l'auditori. Semblava impossible que tanta gent pogués anar triant quin dels tallers escolliria, rebés la bossa amb el material de la trobada i s'assegués al seu lloc. Però finalment, després d'una bona estona d'una cua que semblava que no s'acabava mai, els participants s'asseien al seu lloc del bulliciós auditori. Silenci. Tots els llums apagats, l'escenari s'il·lumina. Donava inici Betel 23.

«Betel és missió», explicava el director d'Església Jove Barcelona (EJB), Mn. Carlos Bosch, després de donar la benvinguda als presents. Més de 1.000 joves de tot tipus de realitats, parròquies i moviments van trobar-se per escoltar testimonis, cantar, ballar i passar-s'ho bé. Però també per resar i lloar Déu, cadascú des de la seva singularitat.

«Manteniu-vos, ell ho farà» va ser el lema de l'esdeveniment, i va prendre com a imatge el passatge evangèlic de la dona que es cura tocant el

mantell de Jesús. Els diferents ponents van anar treballant-lo des del seu punt de vista. El primer de parlar va ser el nord-americà Derral Eves, cofundador de la sèrie *The Chosen*, que tracta la vida de Jesús. La sèrie té un gran seguiment a Catalunya. El que la diferencia de qualsevol altra sèrie és que se sosté amb els donatius dels espectadors. «Déu és el nostre soci», va dir Eves, mig fent broma.

Amb la seva tasca volen apropar la imatge d'un Jesús humà, que reia, que tenia amics i mare. Molts cops, afirma Eves, quedar-se només amb la santedat de Jesús va fer que el veïés com una imatge llunyana, mentre que descobrir un Jesús que ens coneix individualment li va canviar la vida de fe. «Jo us repto que compartiu Jesús, que parleu de l'amor de Jesús.» «Així és com els cristians canviem el món», va concloure.

De la seva banda, Claudine Uwasakindi és una persona que ha hagut de perdonar molt. El seu va ser un testimoni cru i impactant. Ruandesa de naixement, va viure l'esclat del genocidi de Ruanda. El seu marit i pare d'una de les seves filles, pertanyent al bàndol enemic, va intentar assassinar-la. Camí d'abandonar el país, després d'aconseguir sobreviure amagant-se en un camió de cadàvers, Uwasakindi va ser violada per un soldat. Fruit de la violació, va tenir la seva segona filla un cop va arribar a Múrcia, on resideix actualment. Poc abans que arribés Betel, la seva filla va retreure-li que l'hagués tinguda. «On era el teu Déu?», li va etzibar.

«Tots tenim hemorràgies», va afirmar Uwasakindi. «Jo en tenia.» De fet, quan va rebre la invitació d'EJB, Uwasakindi no es veia capaç de venir a parlar sobre el perdó. «Per perdonar hem d'aturar aquestes hemorràgies.» El que cal és només tocar el mantell de Jesús, com la dona que patia pèrdues de sang. Fer un pas cap a ell i tocar-li el mantell.

I amb aquesta actitud, els dies abans, ella havia escrit una carta a la seva filla demanant-li perdó per tots els cops en què ella tampoc no havia desitjat tenir-la. Enorgullint-se de l'alegria que se sol associar amb la cultura africana, va voler acabar amb un ball tradicional de la seva terra.

Cada assistent, aleshores, va dirigir-se al taller que havia escollit. Alguns dels convidats destacats van ser Carlota Valenzuela, jove que va peregrinar de Finisterre a Jerusalem, i Oriol Jara, autor del llibre *Deu raons per creure en Déu* (Albada), tots dos entrevistats per *Catalunya Cristiana* en números anteriors.

Un cop retrobats a l'auditori gran, tots els assistents van poder escoltar Marta Rodríguez, responsable de la Secció Dona del dicasteri de Laics, Família i Vida. Va animar a no deixar-se vèncer per la vergonya de les pròpies ferides, a no voler tapar-se i sortir enfora, amb la mà estesa cap al mantell del Redemptor. Sovint, remarcava, ens posem excuses del tipus «quan estigui menys cansada, quan hagi superat aquest vici, quan no tingui ansietat...», però és la nostra fe, malgrat tot, la que permet salvar-nos.

En aquesta línia, va venir el testi-

moni de l'exfutbolista Julio Alberto. Es tracta d'una persona inquieta que va haver de buscar-se la vida des de molt jove. Va tenir molt d'èxit al futbol, però «sovint l'èxit t'emborratxa, t'aparta dels amics i la família». A la dècada dels noranta, ja retirat del futbol i havent dilapidat la seva fortuna en drogues, no trobava el sentit de la seva vida. Després de dos intents de suïcidi, va buscar ajuda, es va separar de les companyies que el conduïen al consum de drogues. I va començar a pensar en com el seu testimoni podria ajudar altres persones. Des d'aleshores, Julio Alberto s'ha dedicat a ensenyar a les noves generacions com viure després d'una addicció a les drogues, a través de l'associació *Relife*.

Una de les novetats d'aquesta nova edició de Betel va ser el ball de màscares dels membres de la comunitat del Cenacle. Després va venir la calma. Llums apagats, silenci, una música suau. Es va parar l'altar sobre l'escenari. Va entrar la custòdia, acaaparant tota la llum, portada pel bisbe auxiliar de Barcelona Sergi Gordo. Els cants van emocionar les persones que estaven allà congregades. Mil joves lloant, que després van anar a compartir la seva alegria en un sopar multitudinari.

L'exfutbolista Julio Alberto, en conversa amb Jordi Massegú, va oferir el seu testimoni.

Fikiru Mehari, investigador de Portes Obertes per a l'Àfrica oriental

«Els cristians al Sudan afronten llargs patiments i restriccions per la seva fe»

Reunió de cristians sudanesos a les Muntanyes dels Nuba.

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Portes Obertes és una organització evangèlica que dona suport als cristians perseguits per la seva fe. Aquesta entitat segueix amb preocupació la greu situació del Sudan, on dos milions de cristians temen per la seva vida davant l'escalada del conflicte. Segons l'ONU, més de 75.000 persones han estat desplaçades internament i gairebé 40.000 han creuat les fronteres. Fikiru Mehari, investigador de Portes Obertes per a la regió d'Àfrica oriental, ens apropa a la realitat dels cristians sudanesos. Per motius de seguretat, no acompanyem l'entrevista del rostre de Mehari.

Quina és la situació dels cristians al Sudan?

Han passat molts dies des que van esclatar els primers combats a Khartoum. La vida de moltes persones, dels cristians sudanesos, corre perill cada dia. La situació dels cristians ara és més difícil del que ho era en els primers dies de la lluita. La gent no pot aconseguir aigua ni menjar, no pot sortir de casa. Els líders de les Esglésies no poden visitar els membres de les seves comunitats.

Perill la seva presència al país?

Els cristians al Sudan afronten llargs patiments i restriccions per la seva fe. Quan el dictador Omar Al-Bashir va ser derrocat el 2019 ens van prometre un govern interí seguit d'eleccions. Ens va donar esperança a mesura que la persecució dels cristians començava a disminuir. Però no va durar gaire. Els avenços en la llibertat religiosa només van durar dos anys al Sudan, fins a l'arribada d'un cop militar l'octubre del 2021. El cop va fer tornar els temors de repressió i l'aplicació severa de la llei islàmica, perquè un estat profund islamista arrelat en els 30 anys de poder de l'expresident Al-Bashir continua sent influent. Ara hi ha molta incertesa entre els líders de l'Església sobre el que passarà després d'aquesta lluita. Els cristians no poden sortir a guanyar-se el pa i la situació empitjora cada dia. Els líders de les Esglésies ens demanen que preguem i pensem en ells.

Al febrer va tenir lloc una peregrinació ecumènica de pau al país veí del Sudan del Sud, presidida pel papa Francesc. Va deixar cap impacte al Sudan aquesta visita?

La visita del papa Francesc va enviar un missatge realment poderós, diria jo, als líders tribals en guerra i als comandants militars al Sudan del Sud, en la mesura en què els va demanar que es reconciliessin. Molts sud-sudanesos tenen l'esperança que el missatge del Papa realment convenci les parts en conflicte perquè reconsiderin la seva estratègia i portin la pau a la seva nació. I amb aquesta matei-

«Hi ha el temor que els islamistes puguin fer servir i explotar aquest context per fer avançar el seu missatge i tornar un cop més a la xaria»

xa esperança, també creiem que es va enviar un missatge als cristians de la part nord del Sudan, que està passant per moments difícils després del cop d'Estat del 2021.

Alguns dels líders cristians deien que si el Papa també pogués fer el mateix viatge a Khartum i transmetre la mateixa crida a la pau seria molt positiu. La visita del Papa al Sudan del Sud va tenir un impacte, no específicament al país, també en els cristians de la regió. I va ser una mostra de solidaritat cap als cristians, perquè sabessin que no són oblidats ni desatesos en aquest moment difícil de la seva vida.

Què podem demanar a la comunitat internacional?

Aquest és un punt realment molt important, perquè estem rebent crides i recordatoris dels líders de l'Església al Sudan perquè la comunitat internacional i els cristians d'arreu del món pensin en ells i preguin per ells. Els governs han evacuat els seus diplomàtics i ciutadans. I els sudanesos es pregunten: i nosaltres?, què ens passarà?, quin futur ens espera?

Des del principi del conflicte han demanat a la comunitat internacional i als cristians pregàries perquè s'acabi aquesta lluita. Els cristians també demanen que aquesta lluita no contribueixi negativament al seu futur perquè hi ha el temor que els islamistes puguin fer servir i explotar aquest context per fer avançar el seu missatge i tornar un cop més a la xaria i al sistema de govern d'influència islàmica.

Els cristians realment estan preocupats per aquesta situació. M'agradaria fer una crida a la pregària en nom dels cristians del Sudan. Molts cristians han perdut la vida a causa dels combats, del foc creuat, de les bales perdudes, perquè no poden obtenir el suport mèdic que necessiten. Així que pregueu per la seguretat i el benestar dels cristians en aquest moment crític i deixeu que el món mostri que no els oblidat.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Sínodo, laics i dones

El 26 d'abril vam conèixer amb gran alegria la decisió de l'oficina del Sínodo d'ampliar-ne l'assemblea decisòria. Fins ara només els bisbes podien votar en aquest fòrum, però a partir d'octubre del 2023 hi haurà 70 persones no bisbes i 10 religiosos i religioses que tindran veu i vot a l'Assemblea Sinodal.

També s'inclouran per primer cop deu representants de les congregacions religioses, cinc de congregacions femenines i cinc de congregacions masculines. Les congregacions religioses només podien estar representades mitjançant clergues.

Més enllà de la dificultat que comporta explicar al comú dels mortals el significat d'aquest canvi, a les dones ens va sorprendre que el titular en alguns mitjans fos «laics i dones votaran al Sínodo per primer cop». Aquest títol fa veure que aquest no és només un canvi cap a la desclericalització de les estructures eclesials, sinó, i potser el més cridaner i sorprenent, és un canvi cap a la igualtat i la dignitat de les dones.

Fins ara les dones als sínodes no és que fóssim invisibles, és que senzillament no hi érem. I, sí, les dones som laiques dins l'Església, precisament perquè no podem ser cap altra cosa. Agraïdes al papa Francesc, que està permetent que es mogui una llosa de segles, esperem que aquests canvis es continuïn produint i que la nostra estimada Església s'assembli cada cop més al grup de deixebles que Jesús va iniciar.

VIC

Prenen possessió els nous canonges de la Seu de Manresa

El 27 d'abril, van prendre possessió del càrrec els nous canonges de mans del bisbe de Vic. La basílica es va vestir de festa per a l'acte, al qual assistiren familiars i feligresos. D'aquesta manera el capítol de la Seu manresana queda format per vuit membres: Mn. Joan Hakolimana, Mn. Joan Antoni Castillo, Mn. Estanislau Corrons, Mn. Jaume Serra, Mn. Josep M. Mas, Mn. Florenci Gras, Mn. Martí Kabamba i Mn. Joan Prat.

SOLSONA

Obertura de l'Any Jubilar a Bellpuig

El 30 d'abril va tenir lloc a la parròquia de Bellpuig l'obertura de l'Any Jubilar amb motiu dels 400 anys de l'arribada de la figura del Crist de Bormio. Mn. Abel Trulls, rector de la parròquia, va llegir la traducció al català del decret de la Penitencieria Apostòlica de la Santa Seu, el document que acredita la concessió de l'Any Jubilar per part del Sant Pare. El bisbe Francesc Conesa va procedir a l'obertura de la Porta Santa.

TERRASSA

Trobada diocesana de Pastoral Obrera

El dissabte 6 de maig va tenir lloc a l'església de Santa Rosa de Mollet la trobada diocesana de Pastoral Obrera. Cap al migdia, el bisbe Salvador Cristau va visitar la trobada i va presidir la missa i la jornada diocesana.

TORTOSA

Romeria a Sant Marquet de Vallibona

El dissabte 6 de maig, un grup significatiu de vallibonencs, grans i menuts, es van congregar al carrer Pla per iniciar la tradicional romeria a Sant Marquet. La petició de la pluja, la benedicció del terme, la benedicció i degustació dels famosos *rotllos* de Sant Marquet van ser els actes més importants de tota la diada.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Parlar amb el cor «en la veritat i en l'amor»

El bisbat celebra la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials amb l'estrena del *Podcast del bisbat*. Laics i preveres de la diòcesi ofereixen un comentari a l'evangeli de cada diumenge. Es pot escoltar al canal de Youtube del bisbat.

URGELL

Salardú celebra l'exaltació de la Santa Creu

El poble de Salardú, a la Vall d'Aran, va celebrar la festa major en honor de l'exaltació de la Santa Creu el 3 de maig. L'església de Sant Andreu guarda una preciosa i bella imatge del Crist crucificat del segle XII. Enguany fou presidida per Mn. Pere Balaguer, el rector de Vielha i Salardú, i concelebrada per Mn. Alfons Velázquez, rector de Trepmp i arxipreste del Pallars Jussà.

GIRONA

Pregària pasqual dels moviments de la diòcesi

L'església de Santa Eugènia de Ter de Girona va acollir, a finals d'abril, la quarta pregària comunitària organitzada pels moviments de la diòcesi; en aquesta ocasió, sota el lema «Feliços els qui creuran sense haver vist». Es va comptar amb cants, reflexions, adoració, silenci i pregàries en una clima de germanor.

TARRAGONA

Un centenar de persones celebren el Jubileu de Siurana

Com cada any, el 9 de maig va tenir lloc la celebració del Jubileu de Santa Maria de Siurana. En aquesta ocasió un centenar de persones es van aplegar a l'església de la localitat prioratina amb motiu d'aquesta celebració per demanar el do de la pluja. La celebració va ser presidida per Mn. Joaquim Fortuny, vicari general de l'arxidiòcesi, i concelebrada per set preveres dels municipis propers.

LLEIDA

Un professor mor en accident de trànsit

El director del servei de colònies del bisbat de Lleida i professor del Col·legi Episcopal, Xavier Garcia, va morir el dissabte 6 de maig en un accident de trànsit a la carretera N-230, al Pont de Montanyana, als 52 anys. La matinada del 4 de maig també va morir el prevere Serafí Jou als 88 anys a la clínica Perpetuo Socorro.

JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL
President d'e-Cristians

El retorn d'Henri de Lubac

La seva concepció és d'un teocentrisme radical des del qual tot és vist en l'òptica de la crida de Déu

El pare Henri de Lubac, s.j., torna a estar d'actualitat perquè el 31 de març els bisbes de França van anunciar que demanarien permís a la Santa Seu per obrir-ne la causa de beatificació. Aquest acord ret homenatge a una de les grans figures de la teologia del segle XX.

Mereix ser recordat per nosaltres perquè reuneix unes característiques excepcionals.

La primera és la seva aportació a la renovació de la teologia. Ell, junt amb altres teòlegs, va construir l'anomenada «nova teologia», basada en un retorn a les fonts patristiques. De Lubac va veure sempre en el recurs a la Tradició una font segura de la teologia.

La seva concepció és d'un teocentrisme radical des del qual tot és vist en l'òptica de la crida de Déu: la naturalesa humana necessita allò sobrenatural per poder ser entesa en plenitud. I precisament, aquesta qüestió, la de sobrenatural, és una senya d'identitat de la seva teologia.

També fou un impulsor de la comprensió de la litúrgia com el lloc on l'Església expressa la seva fe i on els fidels s'uneixen a Crist en la seva obra redemptora.

Entén l'Església com una comunitat unida en la fe, més enllà de les diferències culturals, polítiques o lingüístiques.

Considerava que la història està impregnada de la gràcia de Déu, que sempre està present en l'esdeveniment humà, treballant per la salvació de la humanitat.

L'altra seva gran aportació fou al Concili Vaticà II. La recuperació dels Pares de l'Església i les riqueses del comentari bíblic medieval per al pensament catòlic contemporani. Els textos clau del Vaticà II, les seves constitucions dogmàtiques sobre la revelació divina i sobre l'Església, no serien tan potents sense la seva contribució.

I encara en queda una tercera faceta; la de la seva vida. Ell sempre va romandre fidel al sentit de pertinença a l'Església, malgrat que, per dues ocasions i des de vessants eclesiàstics contraposats, el varen tractar malament. Primer, abans del Concili en època de Pius XII i, després, en el debat sobre el seu significat. El jesuïta francès es va unir al seu col·lega alemany Joseph Ratzinger, i a d'altres, en insistir que el Vaticà II era un concili de reforma en continuïtat amb la tradició, no un concili de ruptura amb la tradició, de «canvi de paradigma». I per això, el pare De Lubac va pagar un preu considerable. Però precisament aquestes adversitats intraeclesials són les que ens el mostren com un model de raó i caritat.

Mirades Vedruna, mirades que humanitzen

La mirada de Jesús és compassiva, ens interpel·la, està atenta, ens compromet, ens transforma, ens mobilitza... i ens porta a estimar

ALBA COMPANYY, MIQUEL CODINA, ELENA MATEOS, TONI ORTEGA I NÚRIA SUÁREZ
Equip de Pastoral de la Fundació Vedruna Catalunya Educació

Mirades és un projecte compartit per les 37 escoles Vedruna de Catalunya que ha estat mereixedor del 1r Premi Encoratja! promogut per la FECC i Blanquerna-URL.

L'educació de la mirada, l'educació de la manera com ens mirem a nosaltres, de com mirem els altres i tot el que ens envolta és imprescindible per contribuir a la «humanització» dels alumnes. Tal com ens diu el papa Francesc i recull el Pacte Educatiu Global, un procés educatiu finalitza amb èxit quan els alumnes s'humanitzen. És a dir, quan reconeixen «l'altre» i es posen al servei dels altres.

Per aconseguir aquest propòsit proposem inspirar-nos en la mirada de Jesús de Natzaret. Si descobrim com és la seva mirada podem aprendre a mirar-nos i a mirar els altres amb els ulls de Jesús. La mirada de Jesús és compassiva, ens interpel·la, està atenta, ens compromet, ens transforma, ens mobilitza... i ens porta a estimar.

Aquesta manera de mirar amb el cor va inspirar Joaquima de Vedruna a renovar la pròpia mirada sobre ella mateixa i la seva vida, una mirada que li va permetre veure i reconèixer els altres, especialment els més desprotegits de la seva societat, per finalment veure el món amb uns altres ulls, i encendre el desig d'actuar per fer-lo més just i fratern.

Així doncs, el projecte Mirades proposa educar la MIRADA AMB EL COR dels alumnes cap endins, cap al seu interior, per trobar-hi el SENTIT que els permet mirar i reconèixer els altres

d'una manera renovada, FRATERNA, humana, per finalment obrir la mirada cap al món sencer i sentir la necessitat de posar les seves capacitats, actituds i aptituds al SERVEI de la societat en la construcció d'un món millor. Tal com diu el papa Francesc quan parla del Pacte Educatiu Global: «El veritable servei de l'educació és l'educació dirigida al servei.»

El projecte Mirades orienta el treball evangelitzador i en valors cristians a les escoles Vedruna durant el cursos 2021-2022, 2022-2023 i 2023-2024. També compta amb una pàgina web (<https://mirades.vedruna.cat/>) per facilitar el treball en els centres i per recollir el resultat de les seves activitats.

En aquesta mirada global, l'apadrinament d'un infant o un jove és la cara visible del projecte solidari. Cada curs fem diferents activitats per contribuir a fer-lo realitat.

La relació amb diverses entitats fa que la xarxa Vedruna estableixi lligams amb altres xarxes solidàries, conegui nous projectes i hi pugui col·laborar. Aquestes dinàmiques faciliten als alumnes l'acció i el servei als més necessitats.

L'apadrinament de projectes solidaris és possible gràcies a ONG diverses amb les quals col·laborem: Fundació VIC, Save the Children, Fundació Vicente Ferrer, Sed, Metges sense Fronteres, Options... que ens fan arribar les seves propostes solidàries i ens faciliten testimonis que apropen els nostres infants i joves a noves realitats i els conviden a renovar la seva mirada.

Psicologia i visió cristiana de l'home

És molt important que el cristià s'adreci a psicòlegs que tinguin una psicologia vitalment integrada en una visió cristiana de l'home

MARTÍN F. ECHAVARRÍA
 Director del Departament de
 Psicologia, Universitat Abat
 Oliba CEU

La psicologia és una disciplina que avui està present en tots els àmbits de la quotidianitat humana: la salut, l'educació, l'empresa... Com que la vida cristiana és també vida humana, també el cristià (sacerdot, religiós o laic) es troba amb el psicòleg en la seva activitat quotidiana. És important, per això, que el cristià sàpiga que la psicologia no és una disciplina ni una professió innòcua, sense connexió amb el món dels valors. Tractant sobre l'ànima i el comportament humà, la psicologia, especialment l'aplicada, es troba íntimament influïda pels corrents de pensament del nostre temps.

Ja Viktor Frankl deia que «tota Psicoteràpia es basa en premisses antropològiques, llevat que el psicoterapeuta no en sigui conscient; en aquest cas es recolza en implicacions antropològiques» (*El hombre doliente*, Barcelona, 1990, p. 130). Per això, és molt important que el cristià s'adreci a psicòlegs que tinguin una psicologia vitalment integrada en una visió cristiana de l'home. Altrament, es corre el risc que les seves situacions anímiques siguin incompreses o mal interpretades.

Així ho expressava sant Joan Pau II, en un discurs als membres de la Rota Romana (1987): «Aquest perill no és únicament hipotètic, si considerem que la visió antropològica, a partir de la qual es mouen molts corrents en el camp de la ciència psicològica en el món modern, és decididament, en el seu conjunt, irreconciliable amb els elements essencials de l'antropologia cristiana, perquè es tanca als valors i significats que transcendeixen a la dada immanent i que permeten a l'home orientar-se cap a l'amor de Déu i del pròxim com a darrera vocació.»

D'aquestes teories, se'n deriven, continuava Joan Pau II, visions excessivament pessimistes o massa pessimistes de l'home. Segons les primeres, l'home és una joguina de l'ambient o dels seus instints; segons les segones, l'home en té prou amb ell mateix per arribar a la perfecció. En realitat, com deia Pascal, en l'home hi ha grandesa i misèria. La misèria es la del seu estat de caiguda. La grandesa, la del seu caràcter d'imatge de Déu, cridat a la filiació divina en Crist. Només una psicologia ancorada en aquesta visió podrà adequar-se als anhels profunds de les persones necessitades d'acompanyament i ajuda.

Triomf a l'esport i a la vida

**Esport Sense Sostre és un projecte de l'Hospital de
Campanya de Santa Anna que busca la integració de joves
migrants**

Foto de família del darrer partit de la lliga. Josep Braojos, a la primera fila, és el primer per la dreta.

L'Atlètic Missatgers de la Pau té a l'escut la parròquia de Santa Anna de Barcelona, que és el seu punt de referència en l'esport i en la vida

El dissabte 6 de maig l'Atlètic Missatgers de la Pau va disputar el darrer partit de la lliga contra l'Escola Pia Santa Anna de Mataró. L'equip volia guanyar per dedicar-li la victòria a l'exporter i exentrenador Juan Carlos Unzué, que va visitar l'Hospital de Campanya de Santa Anna de Barcelona per oferir el seu testimoni com a malalt d'ELA (Esclerosi Lateral Amiotròfica). I malgrat que van perdre, sí que li van poder dedicar l'ovació i els aplaudiments de tots dos equips en finalitzar el partit. Un final emotiu per a una temporada plena de triomfs esportius i personals.

«Hem acabat la temporada amb 10 victòries i 12 derrotes, cosa que està molt bé per a un equip que no havia competit mai, que no es coneixia de res, que té uns recursos molt limitats i que ve d'un futbol de carrer», explica Josep Braojos, entrenador de l'Atlètic Missatgers de la Pau. «Tenen habilitats futbolístiques molt bones, però necessitaven algú que els ajudés a treballar en equip i que hi confiés. Primer guanyar-se la confiança mútua, i a partir d'aquí, feina i més feina.»

L'equip de futbol sala Atlètic Missatgers de la Pau està format per tretze jugadors d'entre 20 i 26 anys majorità-

riament. Entrenen cada dimecres de sis a vuit del vespre a l'equipament municipal la Fàbrica del Sol de la Barceloneta i quan juguen a casa ho fan el dissabte a les cinc de la tarda. És un equip federat que competeix a la Segona Nacional de la Federació Catalana de futbol sala. El color de l'equipació és el taronja.

Fins aquí res d'extraordinari, si no fos que l'Atlètic Missatgers de la Pau té a l'escut la parròquia de Santa Anna de Barcelona, que és el seu punt de referència en l'esport i en la vida, perquè aquest equip, malgrat que pugui competir de tu a tu a la lliga, té una peculiaritat: està integrat per joves migrants majoritàriament del Marroc que han trobat en l'esport una manera de canalitzar les ganes de tirar endavant i en Santa Anna un acompanyament per fer-ho possible.

I amb Josep Braojos, de 51 anys, informàtic de professió i voluntari de vocació, un entrenador i un referent.

L'esport: aprenentatge de vida

Esport Sense Sostre és un projecte de l'Hospital de Campanya de Santa Anna que busca la integració de joves migrants entre 18 i 30 anys que en bona

La temporada vinent la família futbolística creixerà. Com en aquesta temporada, hi haurà un equip competint, però se'n crearà un altre: la Masia de Santa Anna

part es troben en situació de carrer. L'objectiu és clar: aconseguir mitjançant la pràctica de l'esport establir vincles socials, promoure hàbits saludables, fomentar la cohesió de grup i afavorir la integració de joves sense llar en situació de màxima vulnerabilitat.

«Vam començar a entrenar, sense competir, només amb l'objectiu que els joves adquirissin nous hàbits. Passaven els mesos i l'activitat funcionava molt bé. Em vaig comprometre amb ells que si complien, es comportaven i s'hi esforçaven, al setembre competiríem en una lliga federada. Ho van fer tan bé que vaig haver de complir amb la meua paraula. Amb el suport de la Federació Catalana de Futbol Sala, que ens ho va posar molt fàcil, vam inscriure l'equip a la competició», comenta Braojos, que fa molts anys que és voluntari de Santa Anna, alhora que acumula experiència com a entrenador i altres càrrecs en el món del futbol.

«La competició comporta un plus de tots els valors vinculats amb l'esport: disciplina, treball en equip, companyonia, cultura de l'esforç», afirma. «Els cinc primers partits els vam perdre; els jugadors estaven molt decaiguts, però amb esforç, constància, treball i algunes lliçons de tàctica vam aconseguir guanyar 4-8 a Terrassa i a partir d'aquell moment va canviar la dinàmica. Van veure que podien guanyar. Ara tenim 2-3 jugades interioritzades i hem après a jugar com a grup. S'han adonat que estan construint alguna cosa diferent. Intento que deixin de banda l'individualisme, que s'oblidin del jo, i que pensin en l'equip i en l'escut de Santa Anna. El fi col·lectiu és més important que el fi personal.»

«El primer que els vaig dir en començar la temporada va ser: "Quan entreu per aquesta porta sou jugadors de futbol, no sou gent del carrer. Vosaltres heu de tenir el meu respecte i jo he de tenir el vostre. Si això funciona, la resta funcionarà. A partir d'aquí, quan deixeu el camp de futbol, parlem de tot el que us cal".»

El que Braojos intenta és que per una estona, mentre duren els entrenaments i els partits, aquests nois se sentin com qualsevol jove que fa esport. L'estona de la dutxa és especial, perquè en alguns casos potser és l'única de la setmana. I és també un moment en què posen música, canten, salten i ballen. Un moment d'esbarjo enmig d'una vida plena de dificultats.

En ser un equip social, el més impor-

tant és el jugador. Això fa, per exemple, que tots els jugadors tinguin minuts en tots els partits, encara que pugui significar no guanyar. «Però també han d'aprendre que qui més s'esforça, té l'actitud correcta, més habilitats i compleix als entrenaments pot acabar jugant una mica més», destaca l'entrenador.

Un altre punt a remarcar és el reconeixement envers l'Hospital de Campanya de Santa Anna. «Treure l'estigma costa molt», reconeix Braojos, «però estic encantat pels comentaris que hem anat rebent durant tot l'any de la majoria d'equips de la competició. Hem creat molts vincles.» És un reconeixement per a l'equip i per a tots els que hi ha al darrere: el Marià, la Montse, la Carol, la Irene, el Joan...

Petites victòries

El Moha és el jugador més antic de l'Atlètic Missatgers de la Pau i, com a tal, s'ha merescut el títol de capità. De fet, va ser ell qui va lliurar a Unzué una samarreta de l'equip, el 26 d'abril.

Un altre honor que ha tingut el Moha és el d'haver aconseguit, entre xut i xut de pilota, regularitzar la situació legal, un tràmit indispensable per trobar feina i habitatge. Les victòries futbolístiques es barregen amb les victòries vitals.

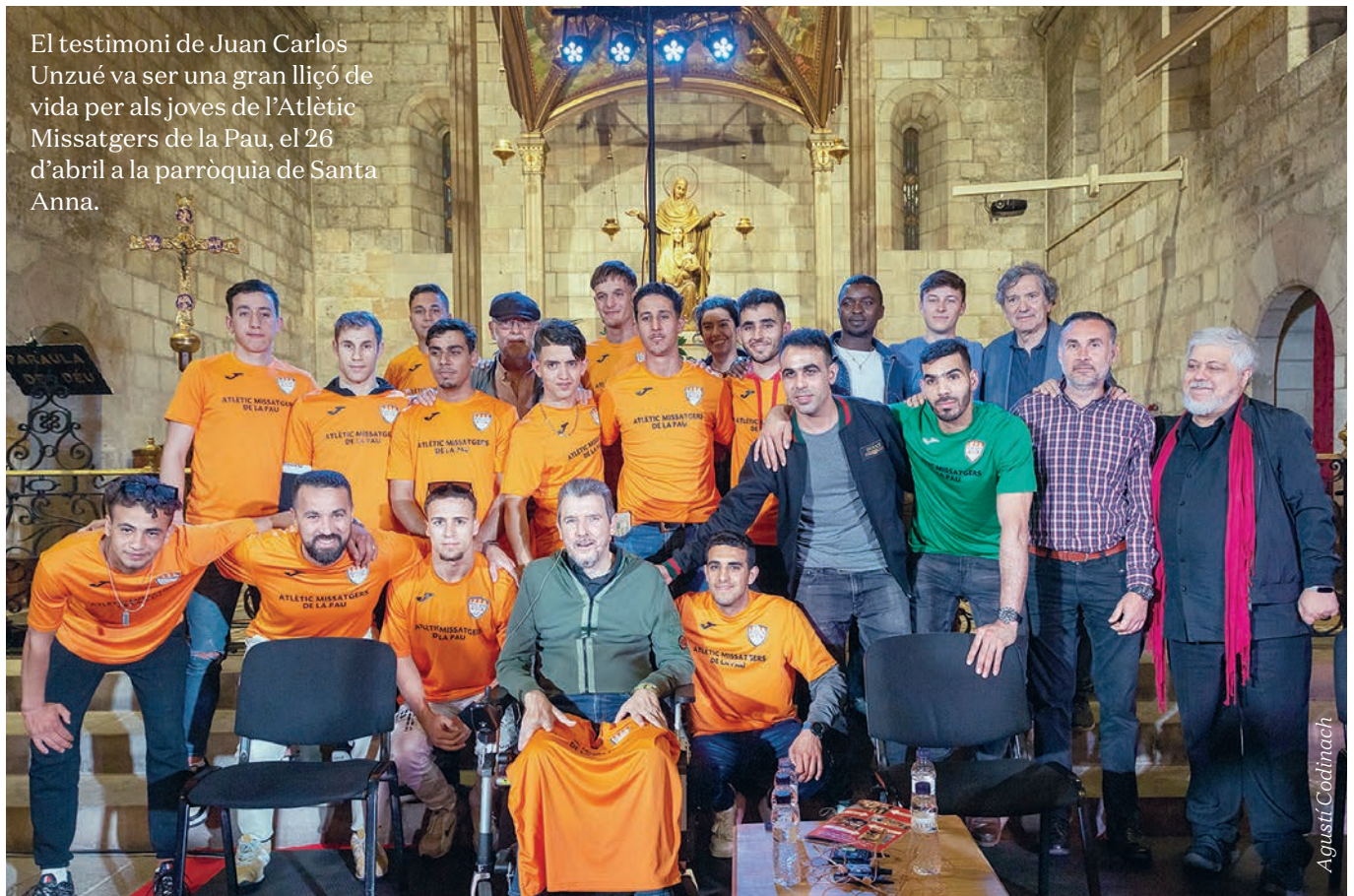
«Hi ha petites victòries que hem anat celebrant al llarg de la temporada. Hem creat una petita família on compartim els moments bons i els dolents. Cada vegada que algú aconsegueix els papers, feina, etc., ho celebrem», explica Josep Braojos.

Això pel que fa als moments bons, perquè els difícils són fàcils d'imaginar. La motxilla que arrosseguen la duen molt carregada des del seu país d'origen, i es va emplenant més i més durant el procés migratori i quan arriben a casa nostra.

«Tots els perills que us podeu imaginar els viuen al carrer, on pateixen situacions de violència constantment. Hi ha moltes situacions convulses que romanen ocultes perquè ningú no les denuncia», relata Braojos. «Aquests joves presenten una vulnerabilitat altíssima que si no es treballa pot derivar en situacions molt complexes que els poden portar fins i tot a la presó.»

Que és un referent per a aquests joves ho va veure clar la vegada que li van trucar a casa a les tres de la matinada: «Em van trucar els Mossos d'Esquadra per comunicar-me que dos joves de

El testimoni de Juan Carlos Unzué va ser una gran lliçó de vida per als joves de l'Atlètic Missatgers de la Pau, el 26 d'abril a la parròquia de Santa Anna.

Agustí Codinach

l'equip passarien uns dies al calabós per una falta lleu. Me n'informaven perquè era el meu nom i telèfon el que els havien donat. Em vaig emocionar de pensar que aquests joves havien donat el meu nom en aquest moment tan crític, perquè no tenien ningú més important que jo. Va ser tan maco com dur.»

La gestió és complicada, perquè hi ha moments de molta impotència on no es pot respondre a totes les seves necessitats. Per això és important que aprenguin a gestionar la frustració i a tenir paciència: «Es tracta d'un recorregut llarg però amb victòria final, perquè la seva situació segur que pot millorar. Ara bé, no és d'un dia per l'altre. L'objectiu és vincular aquests nois amb Santa Anna, que ha de ser la seva gran referència».

Continuïtat i creixement

«El futbol és un llenguatge internacional», afirma Braojos, i a fe de Déu que és així. El boca-orella funciona i cada vegada són més els joves que s'acosten a Santa Anna per provar i, qui ho sap?, potser fitxar de cara a la temporada vinent. Les portes romanen sempre obertes per als joves que vulguin fer esport.

La temporada vinent la família futbolística creixerà. Com en aquesta, hi haurà un equip competint, però se'n crearà un altre: la Masia de Santa Anna, que a l'inici només entrenarà. Ara bé, si disposen dels recursos i la progressió és positiva, intentaran que jugui en una competició local.

«Volem que el futbol sigui el trampolí per aconseguir un salt qualitatiu en les seves vides amb bones oportunitats», explica Braojos. De fet, l'esport és un banc de proves perquè els joves demostrin que són capaços de treballar valors, habilitats i que volen una inclusió efectiva a la societat.

Ara que acaba la temporada i fins que no comenci la nova, continuaran amb partits amistosos i tornejos, alhora que ho complementaran amb altres activitats esportives i culturals.

«Què m'enduc d'aquesta temporada?», conclou l'entrenador. «Les victòries esportives —com guanyar el campió de la categoria— han estat impressionants, però em quedo amb l'experiència personal d'aquest "viatge" i amb les abraçades de tot cor que em fan sovint els jugadors. Crec que m'he guanyat la seva confiança i que em tenen com un referent. Veure que l'esport els ajuda a progressar en la vida, aquesta és la gran victòria.»

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La petjada de Jesús

Benvolgudes i benvolguts, en el *Di-
etari d'un pelegrí a Terra Santa*, mos-
sèn Cinto Verdaguer ens parla de la
petjada que Jesús, en pujar al cel,
deixà marcada a la Muntanya de les
Oliveres. Diu així: «Enquadrada entre
peces de marbre blanc, se veu impresa
en la roca sa petjada divina mirant a
l'Occident. Des d'allí prengué la volada
el Fill de Déu al tornar-se'n als braços
de son Pare celestial, i és allí, segons
creença comuna, a on baixarà el dia
darrer dels temps a judicar los vius i els
morts i a pesar lo que hauran deixat de
pols o de perfum totes les generacions
de la terra.»

Es tracta d'una tradició antiga molt
poètica i d'un gran sentit teològic. En
parlen molts sants Pares de l'antigor
cristiana. Sant Agustí ens diu que Je-
sús, quan se'n pujà al cel, deixà marca-
des les seves petjades en el mateix lloc
des d'on envià els apòstols als pobles
pagans.

És aquesta la gran petjada que Je-
sús ha deixat ben marcada en el món:
la missió dels apòstols i de tots els dei-
xebles estructurada en Església. És
una petjada més segura i més visible
que la de la roca a la Muntanya de les
Oliveres. Per aquesta petjada trobem
Jesús, el seguim i podem arribar on
ell ha arribat. És una petjada que té
molts aspectes i moltes derivacions.
Les catedrals, les creus de terme, les
esglésies i els campanars dels pobles,
les ermites més recòndites, els santua-
ris marians dalt les nostres munta-
nyes..., i les obres de la caritat cristiana
podríem dir també que són petjades
que ens ha deixat Jesús en pujar al cel.

Però sobretot nosaltres, amb la nos-
tra fe i amb el nostre comportament

cristià, som petjades de Jesús. Ell ens
ha dit: «Aneu, doncs, a tots els pobles
i feu-los deiebles meus, batejant-los
en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit
Sant i ensenyant-los a guardar tot allò
que us he manat» (Mt 28,19-20). Nosal-
tres som convertits i batejats, i se'ns
ha ensenyat a guardar tot el que ell
ha manat. I la nostra missió és la d'es-
devenir petjades de Jesús enmig dels
neguits i esperances d'aquest món.
És el que el papa Francesc demanava
en una vetlla de pregària amb joves:
«Jesús no és el senyor del confort, de
la seguretat i de la comoditat. Per se-
guir Jesús és necessària una quota de
valentia, cal animar-se a canviar el sofà
per un parell de sabates que t'ajudin
a caminar per camins mai somniats
i encara menys pensats, per camins
que obrin nous horitzons, capaços
de contagiar alegria, aquesta alegria
que neix de l'amor de Déu, l'alegria que
deixa en el teu cor cada gest, cada
actitud de misericòrdia. Anar pels ca-
mins seguint la "bogeria" del nostre
Déu que ens ensenya a trobar-lo en
el famolenc, en l'assedegat, en el des-
pullat, en el malalt, en l'amic caigut en
desgràcia, en el que es troba a la presó,
en el pròfug i l'emigrant, en el veí que
es troba sol [...]. Avui, Jesús que és el
camí, et crida a tu, et crida a deixar la
teva petjada en la història. Ell, que és
la vida, t'invita a deixar una petjada
que ompli de vida la teva història i la
de tants altres» (Cracòvia, Polònia 30
de juliol de 2016).

Complim-ho, doncs, també nosal-
tres. I no esborrem la petjada de Jesús
en els nostres cors. Fem que, quan tor-
ni, no hi trobi pols, sinó perfum.

Ben vostre.

JOAN-ENRIC VIVES
Arquebisbe d'Urgell

Visquem en l'alegria i l'esperança

En la solemnitat de l'Ascensió del Senyor escoltem què se'ls diu als Apòstols: «Quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot el país dels jueus, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra» (Ac 1,8). Tots nosaltres hem renascut per l'aigua i l'Esperit Sant, i hem rebut aquesta missió del mateix Jesús: ser testimonis seus, testimonis de l'alegria de l'amor de Crist. Estimar com Crist ens ha estimat, donar testimoni de l'amor del Senyor amb paraules i amb obres; un amor que ens regala l'alegria. Amor i alegria han d'anar junts.

Mirem de ser testimonis d'alegria i d'esperança, que són potser encara més necessàries que el pa, la feina i l'habitatge... En moments de crisi de sentit, quan molts estan atribolats per les necessitats materials i encara més, viuen amb por el present i miren amb angoixa el futur... hem de ser-los testimonis de Jesús, font d'esperança i d'alegria. Com aconsella sant Pau: «Viviu sempre contents... Que tothom us conegui com a gent de bon tracte» (Fil 4,4). Per què dubtem o ens desanimem o de què tenim por...?

Els fruits de la Pasqua han de trobar continuïtat en nosaltres. La Pasqua, festa central de la nostra fe, ha de perpetuar-se en la vivència litúrgica. Just abans de la Pentecosta, quan l'Església està acabant el temps pasqual, demana: «Concediu-nos de conservar sempre, en la nostra manera de viure, l'alegria de la Pasqua que acabem de celebrar.» Estem cridats a viure en l'alegria i una alegria que duri, conreada i defensada enmig dels alts i baixos normals en tota vida de deixebles missioners de l'Evangeli de

Jesús. Ens convé dir-nos-ho de nou, ara que s'acosta el final de curs pastoral, quan ens podria vèncer el cansament per les activitats realitzades i el bloqueig per l'acumulació del final de curs. El salmista ens hi ajuda: «Sortien a sembrar tot plorant, emportant-se la llavor, i tornaran cantant d'alegria duent al coll les seves garbes» (Sl 126,5). Plors i alegria van barrejats a la vida... sembrar en la incertesa enmig de la societat secularitzada en què vivim, no veure els fruits del treball realitzat, i sentir que el món s'ha tornat inhòspit per als creients... però alhora, cal aprendre a retornar agraint que Déu continuï actuant, i que podem lloar-lo un cop més per les seves meravelles. Quanta confiança que ens han de donar les paraules de l'Evangeli de l'Ascensió: «Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món» (Mt 28,19-20).

Ens podria anar bé disposar d'un temps per fer balanç del curs, sempre en positiu, sense acritud, aprenent a «veure» l'acció de Déu en les nostres vides, en les persones que tractem, en els petits o grans progressos de les persones, parròquies i comunitats... L'Esperit Sant és l'ànima de l'Església. Fem confiança en el do de l'Esperit que portem en nosaltres pel baptisme i la confirmació, i deixem-nos conduir per aquest Esperit de Vida i d'Amor. Visquem en la confiança, cerquem les coses positives. L'Esperit ens anirà obrint camins de llum, de fe, d'esperança i d'amor... Camins d'abandó a les mans de Déu, que tot ho pot: «Allò que és impossible als homes, és possible a Déu!» (Lc 18,27).

COMENTARI DE LA PARAULA

Al cel i a la terra

Litúrgicament som a la recta final del temps pasqual. Segons el relat de Lluc en el llibre dels Fets, també la comunitat del Ressuscitat va viure un espai de «temps pasqual» en el qual Jesús els donà «moltes proves que era viu: durant quaranta dies se'ls va aparèixer i els parlava del Regne de Déu». I després d'anunciar-los que amb l'Esperit Sant rebrien «una força que els faria testimonis seus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra», «es va enlairar davant d'ells, un núvol se l'endugué» i els seus ulls el deixaren de veure.

L'Ascensió enceta un temps nou en la relació de Jesús amb els seus apòstols, amb els seus seguidors, amb aquells que generació rere generació han estat atrets pel Pare cap a ell. Un temps que perdura encara. Un temps marcat, tanmateix, no només per l'espera del seu retorn, sinó que conduïts per l'Esperit, avancem comunitàriament cap a la llibertat, cap a la veritat sencera de les paraules de Jesús, que són les del Pare.

En el text final de l'evangeli de Mateu, que proclamem aquest diumenge, els deixebles que han anat a trobar Jesús a Galilea, a la muntanya que ell els havia indicat, escolten dels seus llavis: «He rebut plena autoritat al cel i a la terra.» Jesús és el Senyor, el Fill de Déu, ple de poder, l'autoritat del qual els deixebles han pogut copsar acompanyant-lo, escoltant el seu ensenyament o es-

sent testimonis dels seus miracles i de la seva facultat per perdonar. Ara, Jesús fa partícips els apòstols de la seves facultats, instant-los a anar a tots els pobles fent-los deixebles seus, batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot el que ell els havia manat. Aquesta és una tasca que no hauran de fer sols. Jesús els serà guia i protecció incessant, perquè, ell és l'Emmanuel, «Déu amb nosaltres». Els diu: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món.»

Els textos que llegim avui ens poden portar, ni que sigui de manera figurada, a una passivitat que porta a romandre «mirant al cel» o bé a pensar que la vivència incomparable dels deixebles amb el ressuscitat es tracta d'una realitat en la qual no tenim part; que ens cal esperar que «aquest Jesús que va ser endut cap al cel» vingui tal com els deixebles van veure com se n'hi anava. No és així. No hauria de ser així. La nostra fe és eclesialment i socialment activa, es projecta vers els altres i creix amb els altres. La instància de Jesús als apòstols, a fer deixebles seus i a guardar tot allò que els havia manat, segueix ben actual per als qui creiem en ell, en el seu Esperit que ens dona la força, i en la seva presència viva i actuant.

CONCEPCIÓ HUERTA
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

MONTSE DE PAZ
Biblista

Quin és el paper de les matriarques a l'Antic Testament?

Es parla molt dels patriarques d'Israel, però, quin és el paper de les matriarques? Lluny de ser dones passives i sotmeses, la seva intervenció és crucial per a la història de la salvació. Els autors bíblics revelen el rostre d'unes dones fortes, defensores de la família fins a arribar a extrems que avui podríem qüestionar moralment. Sara defensa els drets del seu fill Isaac, el segon nascut d'Abraham. Ell és el fill de la promesa de Déu, per això no dubta a expulsar l'esclava Agar i el seu fill Ismael. Pot semblar cruel, però en la visió jueva del disseny de Déu, Sara estava lluitant per la seva descendència. Abraham, que en altres moments utilitza la seva esposa com a moneda de canvi, ara la deixa fer i li dona tota l'autoritat.

Rebeca conspira amb el seu fill preferit, Jacob, per prendre-li la benedicció paterna a Esaú, el germà gran. Tots dos enganyen Isaac, el pare, i després Rebeca organitza la fugida de Jacob a casa del seu oncle Laban perquè pugui escapar de la fúria d'Esaú. A la seva manera, Rebeca ha replanat el camí perquè Jacob esdevingui el pare d'Israel. Rebeca és una dona forta i decidida des del primer moment en què apareix al relat bíblic: està disposada a abandonar la seva família per casar-se amb Isaac, un cosí que no coneix i que viu lluny. Raquel, l'esposa estimada de Jacob, rivalitza amb la seva germana Lia, la primera esposa, i roba els ídols familiars del seu pare Laban per garantir protecció a la seva llar.

Si ens xoca la conducta de les tres matriarques, hem de mirar-les amb ulls bíblics i no amb una visió moderna i anacrònica. Són tres dones decidides i astutes, tenen clar què volen i es serveixen dels mitjans que tenen per defensar els seus drets i els dels fills en un món governat pels homes... on les dones tenen molt a dir! La Bíblia recull el seu valor i la transcendència dels seus gestos, que marcaran la història del poble.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Ascensió del Senyor

Lectura primera

Ac 1,1-11

S'enlairà davant d'ells

Lectura dels Fets dels Apòstols

En la primera part del meu llibre, Teòfil, he parlat de tot el que Jesús va fer i ensenyar, des del principi fins al dia que fou endut al cel, després de confiar, en virtut de l'Esperit Sant, la seva missió als apòstols que ell havia elegit. Després de la passió, se'ls presentà viu, i ho comprovaren de moltes maneres, ja que durant quaranta dies se'ls aparegué, i els parlava del regne de Déu.

Estant reunit amb ells, els manà que no s'allunyessin de Jerusalem i els digué: «Espereu aquí la promesa del Pare que vau sentir dels meus llavis quan us deia que Joan havia batejat només amb aigua; vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.» Els qui es trobaven reunits li preguntaven: «Senyor, és ara que restablireu la reialesa d'Israel?» Ell els contestà: «No és cosa vostra de saber quins temps i quines dates ha fixat l'autoritat del Pare, però quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres, rebreu una força que us farà testimoniis meus a Jerusalem, a tot el país dels jueus, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra.»

Quan hagué dit això s'enlairà davant d'ells, i un núvol se l'endugué, i el perderen de vista. Encara s'estaven mirant al cel com ell se n'anava, quan es presentaren dos homes vestits de blanc, que els digueren: «Homes de Galilea, per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel, tornarà de la manera com vosaltres acabeu de contemplar que se n'anava al cel.»

Evangelí

Mt 28,16-20

Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra

Salm responsorial

46

Aplaudiu, pobles de tot el món, aclameu Déu amb entusiasme. El Senyor és l'Altíssim, el terrible, rei de reis a tot el món. **R.**

R. Déu puja enmig d'aclamacions, al so dels corns puja el Senyor. O bé: Al·leluia.

Déu puja enmig d'aclamacions, al so dels corns puja el Senyor. Canteu a Déu, canteu-li, canteu al nostre rei. **R.**

Que és rei de tot el món, canteu a Déu un himne. Déu regna sobre les nacions, Déu seu al tron sagrat. **R.**

Al·leluia

Mt 28,19-20

Aneu a convertir tots els pobles; jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.

Acaba l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, els onze deixebles se n'anaren cap a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia indicat. En veure'l es prosternaren. Alguns, però, dubtaren. Jesús s'acostà i els digué: «Déu

Lectura segona

Ef 1,17-23

El feu seure a la seva dreta dalt del cel

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

Germans, demano al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell; li demano també que il·lumini la mirada interior del vostre cor perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades l'heretat que ell us dona entre els sants. Que conegueu també la grandesa immensa del poder que obra en vosaltres, els creients, vull dir l'eficàcia de la seva força i de la seva sobirania amb què obrà quan resuscità el Crist d'entre els morts, i el feu seure a la seva dreta dalt el cel, per damunt de tots els governants i dels qui tenen autoritat, poder o senyoria, per damunt de tots els títols que es poden donar en el nostre món i en l'altre. Tot ho ha posat sota els seus peus, i a ell l'ha fet cap de tot i l'ha donat a l'Església, que és el seu cos i el seu complement, ell que té en totes les coses la seva plenitud.

m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra. Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, Santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)
TEMPS DE PASQUA
(SALTERI: SETMANA 3)

Maig

21. DIUMENGE

Ascensió del Senyor (S), *Blanc*.
Lectures: Fets 1,1-11 / Salm 46 / Efesis 1,17-23 / Mateu 28,16-20
SANTORAL: Secundí, mr.; Torquat, mr.; Virgínia, vda.

22. DILLUNS

Fèria (MO), *Blanc*. Lectures: Fets 19,1-8 / Salm 67 / Joan 16,29-336.
A Barcelona, Tarragona i Vic: **Santa Joaquina de Vedrúna** (MO), *Blanc*.
SANTORAL: Ató, b.; Júlia, vg. i mr.; Quitèria, vg. i mr.; Rita de Càssia, rel.

23. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 20,17-27 / Salm 67 / Joan 17,1-11a. A Barcelona, Tarragona i Vic: **Santa Rita de Càssia** (ML), *Blanc*
SANTORAL: Desideri, b.; Joan Baptista de Rossi, prev. i fund.

24. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 20,28-38 / Salm 67 / Joan 17,11b-19
SANTORAL: Genadi, b.; Joan Pra-

do, prev. i mr.; Maria Auxiliadora; Vicenç de Lerins, prev.

25. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 22,30 / Salm 15 / Joan 17,20-26. O bé **Sant Beda el Venerable** (ML), *Blanc*. O bé, **Sant Gregori VII** (ML), *Blanc*. O bé, **Santa Maria Magdalena de Pazzi** (ML), *Blanc*
SANTORAL: Magdalena-Sofia Barat, rel. i fund.; Urbà I, p. i mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.

26. DIVENDRES

Sant Felip Neri (MO), *Blanc*. Lectures: Fets 25,13-21 / Salm 102 / Joan 21,15-19. A Sant Feliu de Llobregat: **Dedicació de la catedral** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Eleuteri, p. i mr.; Quadrat, mr.; Zacaries, b.

27. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 28,16-20.30-31 / Salm 10 / Joan 21,20-25.
SANTORAL: Agustí de Canterbury, b.; Berenguer, mjo.; beat Josep Pous, prev. i fund.; Juli, mr.

El Sant 27 DE MAIG

Agustí de Canterbury

A finals del segle VI, sant Agustí exercia com a prior en un monestir benedictí de Roma. El que no sabia, però, és que el papa Gregori I, conegut com a Gregori el Magne, tenia altres plans per a ell. L'any 597, aquest pontífex va escollir Agustí i trenta monjos més perquè anessin a evangelitzar l'Anglaterra anglosaxona. La missió d'Agustí i els seus companys tenia un gran perill, ja que havien de convèncer els conqueridors guerrers perquè es fessin cristians. Quan van arribar-hi, es van reunir amb el rei Etelbert, un rei just i curiós, decidit a escoltar el missatge dels missioners. El monarca es va quedar tan impressionat que els va deixar que continuessin amb la seva tasca. Aquell mateix any, el rei va ser batejat, i molts dels seus súbdits el van seguir. Agustí va ser consagrat com a bisbe dels anglesos. Va utilitzar les antigues tradicions d'aquests pobles i les va adaptar al culte cristià, convertint les festes paganes en dies de festa dels màrtirs. D'aquesta manera, va impulsar la construcció d'una església a Canterbury (on anteriorment ja hi havia hagut un temple), que posteriorment seria la catedral. Sant Agustí va morir el 605, i va ser enterrat a la mateixa catedral de Canterbury, que en aquell moment encara estava en construcció. És un sant venerat per l'Església catòlica, anglicana i ortodoxa.

Amunt, cap amunt, Jesús i, amb ell, nosaltres!

MERCÈ SOLÉ
msoletey@gmail.com

L'Ascensió de Jesús al cel ens la representem sempre des del punt de vista de la tradició jueva: Déu és al cel, i l'infern al fons del fons. És la imatge que fan servir també les lectures d'avui: Lluc en l'inici dels Fets dels Apòstols (la primera lectura), el salm responsorial, i la carta als Efesis de Pau. És una imatge didàctica potent i que enllaça amb una altra imatge ben pasqual: Jesús en la seva mort baixa als inferns, pren de la mà Adam i Eva i s'enlaira amb ells. Només cal recordar el text magnífic d'aquella homilia que es llegeix en l'Ofici de Lectura de Dissabte Sant: «L'enemic et va treure de la terra del paradís, però jo et reintegraré no pas al paradís, ans al soli celestial. L'enemic et privà de l'arbre de la vida, però vet aquí que jo mateix, la vida, m'he fet u amb tu.» L'escena és molt bellament expressada en les tan conegudes pintures de l'església de Sant Salvador de Cora, a Istanbul.

Però el mateix Lluc sacseja aquesta verticalitat: «Homes de Galilea, per què us esteu mirant el cel?» I és que el que celebrem en l'Ascensió és l'encontre joiós de Déu amb tots nosaltres, un encontre a través de Jesucrist i un encontre capaç de superar el pecat, el mal i la mort pel camí de l'Amor. L'Ascensió és, doncs, una manera més d'expressar la Pasqua. I, com molt bé

diu Lluc, no es tracta només de mirar el cel, en una dimensió escatològica i esperançada, sinó sobretot de contemplar el present ara i avui.

L'evangeli de Mateu (28,16-20) ho sintetitza molt bé: és una afirmació de l'autoritat de Jesús ressuscitat («Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra»), és un enviament universal, a tots els pobles de la terra sense exclusió (ja no és només per a elegits, sinó per a tothom) i una definició de la missió de l'Església, que no és altra que transmetre el missatge de Jesús: «Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat.» I acaba amb una altra afirmació que desafia la temporalitat: «Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.» I amb aquestes paraules finalitza també l'evangeli de Mateu.

L'Ascensió, doncs, ens fa mirar cap amunt, però sobretot ens fa mirar al nostre entorn. La resurrecció de Jesús ens inclou a nosaltres i a les persones que ens envolten. No importa la nostra petitesa ni la nostra condició: a tots els evangelis es proclama que els pobres són els primers. De les comunitats cristianes s'espera que ho proclamem als quatre vents amb alegria, coherència i de forma entenedora. Jesús ens hi continua acompanyant.

El llegat del prestigiós escultor Jaume Gort

Àngel del coronament de l'altar major de l'església de la Llar de Sant Josep.

EQUIP DEL MUSEU DE LLEIDA

El Museu de Lleida presenta la mostra *Jaume Gort: art i ofici* a partir del llegat que la filla de l'artista lleidatà, Montse Gort, va fer al museu l'any 2021. L'exposició fa un recorregut per la trajectòria de l'escultor a través d'una vintena d'obres, entre escultures i dibuixos preparatoris. La mostra es pot visitar fins al proper 2 de juliol.

Jaume Gort (Montoliu de Lleida, 1919 – Lleida, 1966) va ser un escultor que es va formar a Lleida i a Barcelona i, pensionat per la Diputació de Lleida, va ampliar els seus estudis a París i a Roma. Es va especialitzar en escultura de temàtica religiosa i també en art funerari. En les seves composicions palesa un gran do-

mini de la tècnica i una clara evolució en l'estil, des del classicisme idealitzat de la primera època fins a l'estilització de les formes en la seva darrera etapa. Tot plegat, en una Lleida que, a inicis dels anys seixanta del segle XX, també conreava l'abstracció i experimentava amb l'informalisme.

Gort és l'autor d'algunes figures molt conegudes a Lleida, com el pas de processó conegut popularment com a *Pas de la Somereta* o la figura de sant Jaume que es pot veure a la capella del Peu del Romeu. Malauradament, la seva mort prematura va truncar la trajectòria d'un artífex madur i ben format, en desenvolupament continu.

Un primer àmbit parla de l'obrador de l'escultor, situat on ara hi ha l'actual carrer Ballester; dels seus veïns, com el pintor Gabriel Casanovas o Lluçia Oliva, i dels inicis de la seva activitat. El següent apartat dona a conèixer el procés creatiu de Gort, amb dibuixos preparatoris i models en fang, que mostrava als promotors per a la seva aprovació, abans de començar l'obra. Un altre àmbit explica l'interès de Gort pel cos nu, a través de dibuixos i un model escultòric, que mostren la tècnica de l'escultor i el seu coneixement del cos humà.

També trobem un espai sobre la modernització del seu treball artístic a partir de finals dels anys cinquanta i inicis dels seixanta del segle XX. Un últim àmbit mostra la tasca de Jaume Gort com a escultor-restaurador, en una època en què aquesta feina l'assumien artistes i artesans. Entre les obres restaurades per Gort hi ha la Mare de Déu de l'Hospital, que havia presidit la façana de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i que actualment està exposada al vestíbul del museu. A l'exposició també s'exhibeix l'escultura monumental d'un àngel, que coronava l'altar major de l'església de l'antic convent carmelita del segle XVII, que forma part de la seu actual del Museu de Lleida.

A banda de les obres de Gort que ja es conservaven al Museu de Lleida, perquè havien format part del mobiliari de l'antiga capella del convent carmelita, el fons d'obra de Jaume Gort es va ampliar l'any 2021 amb la donació realitzada per la seva filla de nou models en fang, una dotzena d'escultures de diverses mides, deu llibretes de dibuix amb estudis i esbossos diversos, a més d'alguns apunts, escrits i documents.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA
DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Postals des d'Andalusia

El clergat i sant Joan d'Àvila

El 10 de maig passat, festa de Sant Joan d'Àvila, Apòstol d'Andalusia, doctor de l'Església, el clergat de Còrdova es va reunir al costat de la seva tomba, on reposen les seves despulles, a la basílica que té a Montilla, amb una celebració solemne de l'Eucaristia. La seva silueta i, sobretot, el seu testimoni de vida roman a la diòcesi cordovesa, que ha celebrat diferents congressos i multitud de trobades per estudiar-ne l'obra i descobrir-ne les virtuts.

Tres guspies precioses llueixen en Joan d'Àvila: primer, va ser un enamorat de la Paraula de Déu. Va predicar no només als temples, sinó als hospitals i a les places amb gran entusiasme. Diuen les «Cròniques» que «la seva veu feia tremolar les parets de les esglésies i el fons dels cors. No arrencava aplaudiments, sinó llàgrimes».

Segon, Joan d'Àvila, a totes les ciutats per on passava, procurava deixar la fundació d'algun col·legi o centre de formació i estudi, preparant així i difonent a través de l'ensenyament els valors d'un cristianisme eficaç i fructífer.

Tercer, Joan d'Àvila va viure una intensa pietat mariana, expressada en aquesta frase ardent: «*Más quisiera estar sin pellejo que sin devoción a Nuestra Señora.*»

L'Apòstol d'Andalusia no va deixar testament perquè «no tenia res per deixar». Va morir pobre i va voler que el seu cos fos enterat a l'església dels jesuïtes, als quals tant havia estimat en vida.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

En el sofriment es pot ser feliç

El qui sap sofrir il·lumina la seva vida, alleugereix els patiments propis, aprèn a estar sol en la seva soledat, s'enlaira de les coses de la terra i observa les del cel, s'acosta més a Déu. A la llum de la fe, l'esperança ens pot obrir camins que desconeixiem. El qui ha après a patir és comprensiu, pacient, més humà, bondadós, servicial, accepta el sofriment... perquè sap què és la malaltia, el dolor, per altra part, essencials en la vida; tots els portem en el nostre interior, uns més que d'altres.

Hem de saber perdre, acceptar l'adversitat, perdonar... ens ajudarà en tots els àmbits de la vida. Saber aguantar el dolor, els fracassos... implica saber sobreviure a totes les dificultats que ens comporta el simple fet de viure. Quantes angoixes evitariem si ensenyéssim des de petits com afrontar un petit problema! Ens ajudaria molt. La generació actual, de joves i de mitjana edat, han expulsat el sacrifici en la seva vida, l'esforç.

Reivindico la cultura de l'esforç perquè les coses que no t'han costat, no tenen cap valor. Tothom, qui més qui menys, viu alguna tribulació, però si rebutges o no afrontes amb resiliència una creu, te'n trobaràs una altra i, potser, serà més costosa. En cap cas és negatiu el sofriment, el dolor. Hem d'aprendre a ser capaços de donar sentit a la vida acceptant el que ens ha tocat viure, però no resignar-nos mai, sinó lluitar. I sempre, anar amb actitud positiva per tal d'equilibrar cos i ment. Feliç és qui elegeix com vol viure la seva pròpia vida, no fent sempre el que diuen els altres, sinó la voluntat de Déu.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Què té de dolent la religió?

Als meus 84 anys no em considero ni soc un *carca*, ja que soc un enamorat de la vida i ple de felicitat, malgrat els esdeveniments globals i negatius que ens aclaparen a l'actualitat. Dono gràcies a Déu, a qui em sento totalment sotmès i a qui li dec, entre innombrables favors, el do de la fe. Recordo amb nostàlgia i emoció els primers anys de la meua vida, quan tots els nens —feliços, riallers i empobrits en aquells primers anys de la postguerra— anàvem a catecisme, amb mossèn Espasa, cap a l'església de Sant Llorenç de Lleida. I cantàvem: «Anem, anem a doctrina, que el bon Déu crida els infants i els àngels són a la porta per donar-nos les mans. Jesús a dins ens espera, assegut en cadira d'or...»

Puc dir, amb tota certesa, que aquells primers anys de la meua vida van motivar el meu futur i felicitat.

JOSEP VIDAL i BORRÀS

Educació financera

Estendre la capacitat econòmica i la cultura de l'estalvi a tota la societat és una garantia d'estabilitat i el millor antídote davant de les crisis eventuais. No oblidem que les entitats bancàries també participen en aquesta projecció de l'educació financera.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«Aquesta producció combina qualitat artística i contingut espiritual»

Julie Molina, directora regional per a les Amèriques de la sèrie «The Chosen»

Macià Grau Puig

la vida de Jesucrist, a diferència d'altres pel·lícules i sèries, a través dels ulls dels seus deixebles, i posa l'accent en el que va significar la figura del Messies entre els seus contemporanis. D'aquesta manera, *The Chosen* mostra la part més autèntica i íntima de la vida i del ministeri d'una de les figures més importants i influents en la història de la humanitat.

Ha esdevingut tot un fenomen mundial...

Sí. La clau del seu èxit és que omple un buit que estàvem cercant en el món de l'entreteniment, en què es combinés qualitat artística (direcció admirable, guió excel·lent, actuacions magnífiques...) i contingut espiritual, que aportés llum i esperança i que fos bíblicament correcte. Hem vist produccions audiovisuals d'alta qualitat, però sense rerefons espiritual, i viceversa. L'altra part de l'èxit és, sense cap mena de dubte, l'audiència. Nosaltres sols no podem assolir la nostra meta, que és arribar a un bilió d'espectadors. Necessitem que cada persona la comparteixi amb d'altres i aquestes, al seu torn, amb més persones, i així... L'audiència és una part rellevant d'aquest projecte.

La sèrie està íntegrament finançada per micromecenatge.

Efectivament. De fet, *The Chosen* no existiria si no fos pels espectadors. Des del començament, la gent ha aportat —i continua aportant— els seus diners perquè la puguem produir; el micromecenatge és el nostre model de finançament, el més gran en la història de les produccions audiovisuals. Això fa que els espectadors se sentin totalment involucrats amb la sèrie.

Quina és la singularitat de *The Chosen* pel que fa a la vida de Jesús?

El nostre propòsit fonamental és explicar històries que estiguin

MAC
Barcelona

Mira l'entrevista a
Julie Molina aquí:

The Chosen («Els Elegits»), una sèrie sobre la vida de Jesús, s'ha convertit en tot un fenomen mundial. En les seves dues primeres temporades —es preveu que en tingui un total de set— ha superat els 420 milions de visualitzacions en 142 països. A Contracorriente Films és la que s'encarrega de la seva distribució a Espanya. La sèrie, que ha estat traduïda a 56 idiomes, està disponible en televisió i en diferents plataformes digitals; també està a la venda en DVD i Blu-Ray.

Què ofereix *The Chosen* a l'espectador?

Es tracta d'una sèrie que narra

A Contracorriente Films

ben exposades i interpretades, i que mostrin el gran impacte que Jesús va tenir en la vida de les persones del seu temps. Pensem que si nosaltres podem contemplar Jesús a través dels ulls de les persones que el van conèixer quan ell va estar aquí, a la terra, fa dos mil anys, també rebrem aquest impacte de la mateixa manera que ells. I és el que estem observant. Rebem milers i milers de testimonis d'arreu del món des de diferents països, idiomes, edats, classes socioeconòmiques, etc. No hi ha, per tant, cap barrera per al qui vulgui veure aquest Jesús autèntic.

Un altre dels punts forts és que en els guions intervenen persones de diferents confessions religioses.

Sí. Els guionistes són Dallas Jenkins —director i un dels fundadors de la sèrie—, Tyler Thompson i Ryan Swanson; els tres tenen les mateixes experiències evangèliques i bíbliques. Quan el guió està escrit, s'envia a uns consultors: un bisbe catòlic, un jueu messiànic i un cristià evangèlic. Els tres revisen el guió i hi aporten els seus coneixements teològics. Sí, per

exemple, algú no està d'acord amb un determinat concepte o expressió, ho posa de manifest. Un cop repassat, el guió es passa novament als tres guionistes i ells hi incorporen les correccions pertinents.

The Chosen està emetent ja la seva tercera temporada. Quines novetats podran veure els espectadors?

Aquesta nova temporada ve carregada de moltes emocions, i també amb dosis d'humor, que és un element molt important a la sèrie. La realitat és que els espectadors volen rebre els ensenyaments de Jesús. Molts d'ells s'identificaran amb les històries perquè constataran encara més el vessant humà dels deixebles. Tot i que solem identificar-los com a sants i éssers perfectes, sovint se'ns oblidava que eren humans, que tenien famílies, amb problemes i frustracions. Tots ells, els deixebles, havien de treballar plegats malgrat les seves diferències. El públic podrà comprovar l'efecte que Jesús està tenint en el cor de cadascun d'ells, i això està mostrat d'una manera molt intensa i captivadora.

Aquesta producció audiovisual està tenint molt èxit entre les audiències més joves.

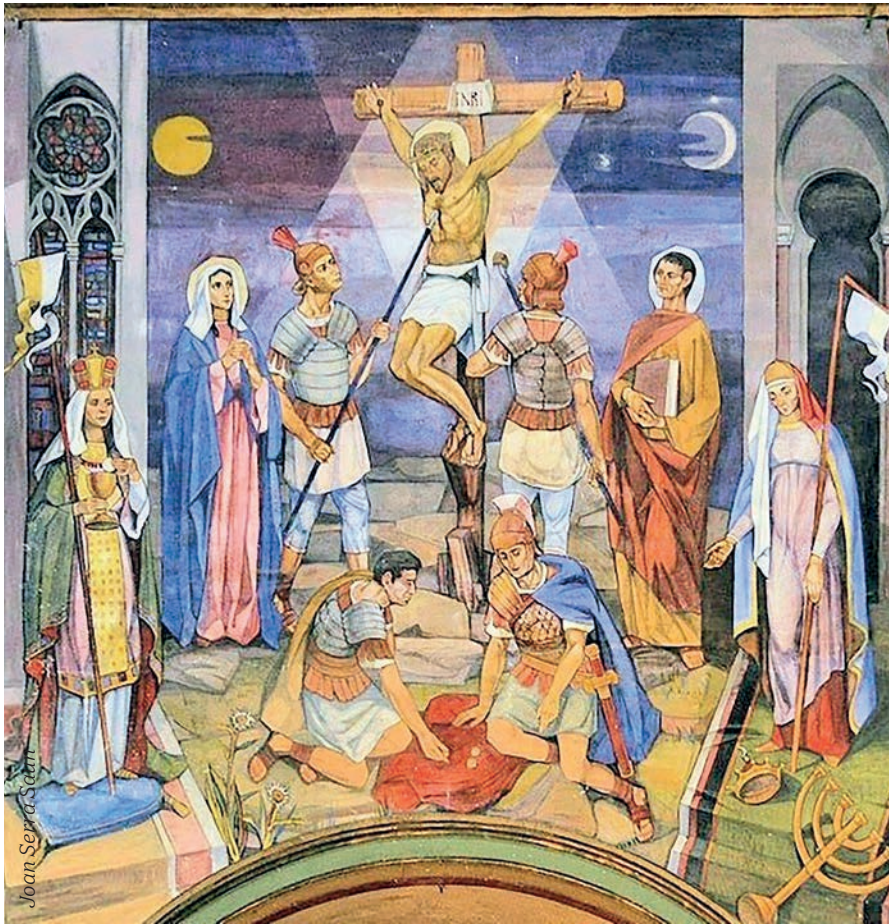
És cert. Ha estat una sorpresa majúscula per a tots nosaltres. En un principi, imaginàvem que la sèrie tindria una acollida majoritària entre el públic d'edat adulta. I ens estem adonant que nombrosos joves se senten atrets per l'autenticitat que desprenen els capítols de *The Chosen* i els està agradant molt. Un dels nostres objectius és tenir cura i augmentar l'enfocament cap a aquestes generacions més joves.

En què consisteix la seva tasca com a directora regional per a les Amèriques de *The Chosen*?

Aquesta producció està realitzada íntegrament als Estats Units i tots els que hi treballem vam pensar de seguida que hauria de ser vista arreu del món. Així que vam crear un equip internacional per donar-la a conèixer. La meua feina consisteix a coordinar tot un seguit d'iniciatives (de màrqueting, de comunicació...) per dur a terme la seva difusió en el mercat castellanoparlant: els Estats Units, Amèrica Central, Llatinoamèrica, Espanya i Portugal.

Centenari del naixement del pintor Josep Verdaguer

Entre altres obres, va decorar la parròquia de Sant Andreu de Palomar

Crucifixió de Crist al Calvari a l'església de Sant Andreu de Palomar.

JOAN PALLARÉS-PERSONAT

L'11 de maig del 1923 naixia a Sant Andreu de Palomar (Barcelona) Josep Verdaguer i Coma, qui a la infantesa ja mostrà la seva inclinació cap a la pintura. Va estudiar belles arts, on els seus companys l'anomenaven «el petit Gimeno», per la influència que tenia d'aquell pintor. Efectivament, les teles de Verdaguer sempre van ser de paisatges efímers, barques, barraques, passos a nivell, construccions precàries i retrats.

Bohemi i aventurer, el 1953 va viatjar fins a Estocolm en autoestop, creuant Europa i allà muntà una exposició. En retornar, va realitzar nombroses exposicions i va fer-se un lloc en el món de la pintura, en uns anys foscos culturalment. Altres coetanis seus, nascuts també

el 1923, foren Antoni Tàpies, que hagué de marxar a França i va retornar després plenament reconegut, o Xavier Valls, que va quedar-s'hi definitivament.

Potser Verdaguer hauria seguit el mateix camí, però el 1953, al retorn de Suècia, va realitzar l'encàrrec d'un mural per a la sala d'actes del diari *El Mundo Deportivo*. Hi representava Filípides, exhaust, que comunica la victòria de la batalla de Marató. Aquest mural va moure mossèn Josep Casanovas, rector de Sant Andreu de Palomar, a encarregar-li la decoració de la restaurada parròquia andreuca, cremada el 1936.

Verdaguer començà el 1956 pel baptisteri i va continuar per tota l'església. Treballava amb bastides de taulons a vegades a vint metres d'alçada, una feina que li va portar quatre anys, fins al 1960, amb un

resultat espectacular d'escenes bíbliques i de la vida de l'apòstol sant Andreu.

L'èxit de Sant Andreu li va portar una llarga llista d'encàrrecs: aeroport de Barcelona (1961), santuari de la Salut de Terrades (1962), Sant Jaume de Queralbs (1963), Sant Andreu de Cassibrós a la Vall de Cardós (1964), Sant Bartomeu de Vallbona d'Anoia (1965), Sant Jaume d'Estacion, també a Cardós, (1966), Santa Eulàlia de Farrera i parròquia de Sant Adrià de Besòs (1968), Llavorsí i Sant Pere de Lladros, a Cardós un altre cop (1969) i la petita capella de la Coma a Monistrol de Calders (1971), que tancaria el seu cicle de pintures murals.

Als anys setanta, Verdaguer continuà pintant, exposant i recollint guardons, de manera que la seva obra s'escampà per Nova York, Tel-Aviv, Viena o, especialment, la temporada que passà a Montevideo.

Persona tractable, amic de tothom, habitual de les tertúlies artístiques de la ciutat i gran passejador, va continuar pintant suburbis i barraques, exposant fins al final dels seus dies. Va rebre la medalla d'honor de Barcelona i altres homenatges.

Casat amb Maria Andreu, van tenir dues noies i un noi. El matrimoni va continuar vivint tota la vida a Sant Andreu i, ja grans, van passar a viure a la Casa-Asil de Sant Andreu, fundada el 1866, d'on ell sortia habitualment a pintar al seu estudi. Poc temps després, moria la seva esposa i Josep Verdaguer moria el 14 de març del 2008. El seu comiat a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, sota les seves pintures, va omplir totalment el temple amb els nombrosos amics i veïns que l'estimaven.

Cinc anys després, una de les primeres exposicions que se celebraren a l'Espai Josep Bota, del recuperat recinte de la Fabra&Coats, va ser en homenatge i record de Josep Verdaguer i Coma. Nombrosos particulars van cedir els seus quadres per poder-la realitzar.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els incendis forestals perjudiquen la capa d'ozó

El fum d'un incendi forestal deixa partícules que poden desencadenar reaccions químiques i erosionar la capa d'ozó.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

La revista *Nature* ha publicat el resultat de la investigació feta per l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT) sobre les conseqüències dels incendis australians ocorreguts el 2020. La conclusió és que aquests incendis han malmès la capa d'ozó. Es tracta d'una notícia desagradable, cosa que no vol dir que no sigui interessant conèixer-la; al contrari, és de les que és bo de saber per tenir en compte i posar més vigilància per evitar incendis.

Com sabeu, l'ozó és oxigen en molècules triatòmiques i no compostes de dos àtoms, que és com més habitualment es troba aquest element químic. Ara bé, una gran quantitat d'ozó es troba envoltant el nostre planeta a una alçada que és entre 15 i 50 quilòmetres, però no uniformement; hi ha llocs amb més espessor i d'altres amb tan poca que és gairebé absent. Són els «forats d'ozó». El «forat» més gran és el «forat antàrtic» a l'hemisferi sud. L'oxigen amb aquest estat triatòmic té la propietat de deturar certes radiaci-

ons procedents del sol, com són les ultraviolades, que perjudicarien greument la vida al nostre planeta si ens hi arribessin íntegres, però el que ara passa és que, tot naturalment, reaccionen químicament amb l'ozó i deixen de ser el que eren. La capa d'ozó és, doncs, una gran massa que ens protegeix i que, per tant, també cal vigilar que no es deteriori.

I què mostrarà la investigació feta pels del MIT? Com que el fum d'un incendi forestal deixa partícules que van a la deriva —moltes vegades durant més d'un any— i poden desencadenar reaccions químiques que erosionen la capa d'ozó, els investigadors van mesurar quant havia crescut el forat d'ozó antàrtic un any després d'aquells incendis iniciats el 2020 i trobaren que ho havia fet en un 10% de la seva superfície, o sigui, que s'havia ampliat en 2,5 milions de quilòmetres quadrats més. Com veieu, una quantitat a tenir en compte. El lector que en tregui les conseqüències.

TRADICIONS REMEIERES

Col·liris i bàlsams de ruda

La ruda gaudeix de nombroses propietats terapèutiques.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

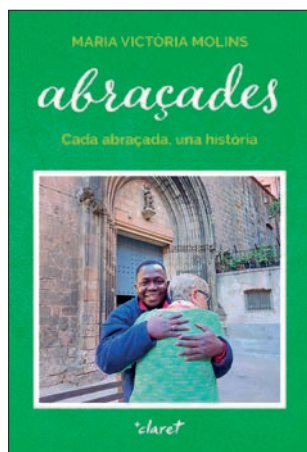

La ruda és una de les herbes remeieres més comuna dels boscos i erms de la geografia mediterrània. Els antics frares la descriviren com una planta «estimulant i molt decidida». La ruda gaudeix de nombroses propietats terapèutiques, però cal tenir present que és una planta remeiera que presenta contraindicacions força perjudicials a l'organisme, car és de difícil aplicació. Actualment els herbolaris tenen prohibida la seva venda i, atesa la complexitat en la seva aplicació, els apotecaris en recomanen l'ús extern (mai intern!), especialment per a la preparació de col·liris oculars i per a la confecció de bàlsams.

A més de la ruda boscana (llet., *Ruta sylvestris*), també comptem amb la ruda hortícola o pudent (llet., *Ruta graveolens*) que solia ser conreada a les hortes conventuals per tal d'evitar l'acció dels paràsits en les hortalisses i per fer-ne fugir les serps. Els antics caputxins descriviren la ruda dels horts així: «És una mata que fa la cama recta, de dos o tres peus de alta, ab fullas alternas d'un vert clar quan son tendras y grogas quan són secas y

vellas. La ruda és d'olor fort, incòmodo y fastigós, de sabor amarg y desagradable, prò és planta estimulant y molt decidida.» Els frares la solien emprar per a col·liris oculars i per fer bàlsams, ja que, segons una antiga dita popular, la barreja de «fonoll i ruda fan la vista aguda»; l'any 1756, els caputxins en un antic tractat de medicina conventual assenyalaren que «aplicada l'aygua de ruda als ulls clarifica la vista, però no convé menjar-la mai y en especial la silvestra, perquè és molt danyosa al ventrell» (BHC, *De algunas herbas*, f. 160).

La ruda formava part del popular bàlsam *del Bon Samarità* que, per fer-lo, s'havia de posar a bullir dins d'una olla de terrissa una «igual quantitat d'oli y de vi ab un grapat de romanill y també d'espígol, farigola, ruda. Colada y llesta la bullidura, s'hi mescla una igual quantitat d'esperit de vi per fer fregues a la part dolorida que vols guarir, y s'hi posa també al damunt draps calents» (BHC, *Terapèutica Antiga*, s. f.). D'ací a quinze dies, en l'article vinent, us parlaré, si a Déu plau, sobre les propietats del llentiscle.

MARIA VICTÒRIA MOLINS

Abraçades

Editorial Claret, 2023, 90 pàg.

Aquest llibre recull històries d'abraçades que ha viscut la religiosa teresiana Viqui Molins durant els seus llargs anys de vida: unes les ha rebudes, altres les ha donades, d'altres, n'ha estat testimoni... L'autora mostra sobretot el poder curatiu de les abraçades des de la caritat, que és el cim de l'amor humà.

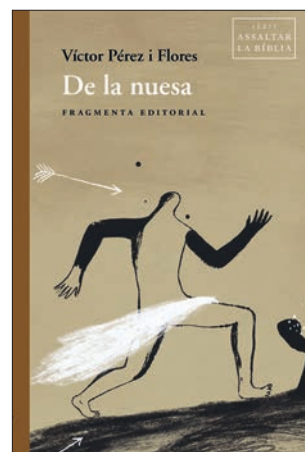

CARDENAL ROBERT SARAH

El amor en el matrimonio

Ediciones Palabra, 2023, 160 pàg.

El cardenal Robert Sarah mostra als cònjuges com redescobrir la font pregona del seu amor, Déu mateix, i els ensenya com poden fer que aquest amor creixi i es revifi. Les seves paraules arriben al cor dels lectors i els fa prendre consciència que tots els esposos estan cridats a l'alegria del matrimoni.

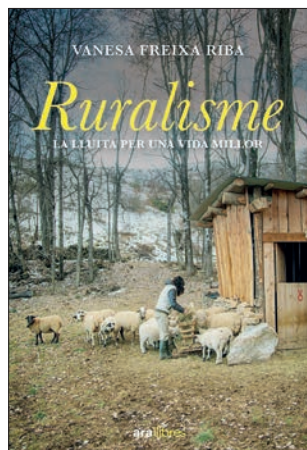

VÍCTOR PÉREZ I FLORES

De la nuesa

Fragmenta Editorial, 2023, 86 pàg.

En aquest assaig, l'autor es pregunta pel significat del cos nu. Per què tantes vegades evoca fragilitat i intempèrie? Amb una mirada crítica, però irònica sobre el món d'avui, el filòsof aprofundeix en aspectes tan diversos com els bocs expiatoris de les societats contemporànies o la pornografia.

VANESA FREIXA RIBA

Ruralisme

Ara Llibres, 2023, 180 pàg.

L'activista mediambiental Vanesa Freixa Riba, que fa anys va decidir establir-se amb la família i un petit ramat d'ovelles en una borda centenària al Pallars Sobirà, defensa amb convicció que el ruralisme és avui l'opció més intel·ligent de supervivència i adaptació al col·lapse al qual ens aboquem com a societat.

TONI MONTESINOS

Ojos llenos de alegría

Editorial Ariel, 2023, 592 pàg.

En aquest assaig s'aborda la vida de Ralph Waldo Emerson, exemple inigualable de germanor i humanisme. Un home que, en una època marcada per l'esclavitud i la guerra, es va comprometre amb la recerca intuïtiva de la veritat, servir al pròxim i trobar allò diví arreu i a l'interior de cada ésser humà.

CARME RIERA

Tems d'una espera

Edicions 62, 2023, 184 pàg.

Aquest llibre és el diari que l'autora va escriure ara fa més de trenta-cinc anys quan va saber que estava embarassada per segona vegada. A partir d'aquest fil conductor coneixem els pensaments, les sensacions i els sentiments que, dia rere dia, es desprenen d'una dona que espera un infant.

CRÍTICA DE CINEMA

MERCÈ LAJARA

Llicenciada en Biologia i doctora en Bioètica

Comiat que traspua esperança

El 22 de gener ens deixava Agustí Villaronga, director de les premiades pel·lícules *Pa negre* i *Incerta glòria*, entre d'altres. La seva obra pòstuma, *Loli Tormenta*, ha estat una bonica forma d'acomiar-se. De fet, va haver de deixar la quimioteràpia per poder-la gravar, malgrat l'oposició dels metges. En aquest darrer film, Villaronga canvia totalment de registre. Abandona els horrors que havia mostrat amb tanta cruïssa en produccions anteriors per brindar-nos un film ple de llum, d'humilitat, de senzillesa, de tendresa i d'innocència.

Loli Tormenta ens mostra una enèrgica àvia (Susi Sánchez) que, a causa de la mort de la seva filla, ha de tenir cura dels seus dos nets preadolescents, un de mulat (Mor Ngom) i un de blanc (Joel Gálvez). Viuen en un barri senzill de l'extraradi de Barcelona i tenen fortes mancances econòmiques, tot i que això no els impedeix viure feliços i estimar-se. L'àvia, una veterana atleta, els ensenya valors a partir de l'esport: superar els obstacles, felicitar i alegrar-se amb els guanyadors, respectar tothom, lluitar per superar-se... «En una cursa de tanques has d'acariciar l'obstacle per poder superar-lo.»

Però un dia apareix la malaltia,

l'Alzheimer. Els nois saben que, si es descobreix, els separaran de l'àvia i, molt probablement, també a ells dos. I estan disposats a evitar-ho com sigui.

La mare d'Agustí Villaronga va morir, un any abans que ell, amb una demència avançada. Ja no el coneixia. Aquesta experiència el va marcar profundament; fins i tot, va fer que el paper de l'àvia a la pel·lícula cobrés més protagonisme del que estava previst en el guió original. Es pot considerar que és un homenatge a la seva mare. I s'agraeix que mostri la malaltia amb delicadesa i amb la fina comicitat que es dona, a voltes, en la relació amb aquests malalts.

La pel·lícula toca temes com la mort i la malaltia, la marginalitat i el racisme, l'especulació immobiliària i la pobresa energètica, la família, escollida o no. Però l'altre aspecte central és la forma com els nois afronten problemes que haurien de ser propis d'adults.

És una pel·lícula curta. En algun moment s'intueix que Villaronga va eliminar-ne algunes escenes. Tanmateix, va aconseguir acomiadar-se amb un film que traspua esperança i fe en la humanitat. Un film que ens recorda com n'és, d'important, tenir cura els uns dels altres.

AMB BON HUMOR

«LOLI TORMENTA»,

DIRECTOR: Agustí Villaronga
 INTÈRPRETS: Susi Sánchez, Joel Gálvez, Celso Bugallo, Mor Ngom, Fernando Esteso, entre d'altres
 Espanya, 98 minuts
 Comèdia dramàtica

CRÍTICA LITERÀRIA

Un humanista que feia de pagès

MN. JOSEP RUAIX I VINYET
Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

JOSEP SOL

«Si no fos la guerra...!»
Editorial Neopàtria, 2022, 236 pàg.

Jacint Torrents, home de gran finor literària, ens ha ofert una nova producció del seu compatriota Josep Sol (Santa Coloma de Gramenet, 1909-1982). El 1985 ja ens havia ofert la seva *Obra narrativa*, i ara ens proporciona una sèrie d'articles escrits per a la revista *Meridià* des del front de guerra de Llevant i d'Extremadura durant els anys 1938-1939. Trobem en aquest llibre diversos valors.

El que posaria en primer lloc és el fet que un soldat sàpiga sobreposar-se a les penalitats d'un conflicte bèl·lic i fer descripcions del paisatge i de la gent amb una admirable serenitat, com també reflexions de tipus patriòtic, moral, social, polític, existencial...

En segon lloc hi posaria la cultura que demostra un simple pagès. Per això trobo molt encertat el qualificatiu d'«humanista» amb què el descriu J. Torrents, a qui he manllevat la frase del títol d'aquesta ressenya. J. Sol coneixia la literatura clàssica i molts autors de primera fila en italià, anglès, castellà i, naturalment, català.

Fruit d'aquesta cultura, els articles de l'escriptor colomí deixen traspuar una llengua genuïna, agradable, escipient. Creia en l'obra normativitzadora de Pompeu Fabra i la seguia tant com podia. En aquest sentit, opino que el curador ha fet bé d'esmenar-hi les incorreccions que, no essent l'autor un professional de l'escriptura i trobant-se en unes circumstàncies que no li permetien d'assessorar-se convenientment, aparegueren en tals articles, si bé ho adverteix en notes a peu de pàgina.

Sobre aquestes notes, haig de dir que les trobo molt encertades. A part de l'aspecte filològic, donen moltes informacions diguem-ne col·laterals que el lector agraeix. J. Torrents palesa, en això, també una envejable cultura.

Finalment, valoro que aquesta sèrie d'articles periodístics, acompanyats d'algunes cartes i altres textos, ens brinden el testimoni d'un ambient singular, que suposà una forta experiència per als contemporanis, viscut lúcidament —si bé, com és lògic, amb els condicionaments de l'època— per un home atent, compromès i il·lustrat.

UN NOU LLINDAR

Parlar amb el cor

Diu Jesús que «l'home bo, del bon tresor del seu cor, en treu la bondat, i l'home dolent, del seu tresor dolent, en treu el mal. Perquè del que vessa del cor, en parla la boca» (Lc 6,45). El papa Francesc hi fa referència al començament del seu missatge en ocasió de la 57ena Jornada Mundial de les Comunicacions Socials que se celebra en la festa de l'Ascensió del Senyor. Un dia en el qual se'ns convida a demanar al Senyor que ens ajudi a escoltar el batec dels cors i desarmar l'hostilitat que divideix, que ens ajudi a dir la veritat en la caritat, per sentir-nos custodis els uns dels altres.

Una vegada més tenim l'oportunitat d'aprofundir en el que significa «parlar amb el cor» mitjançant una comunicació oberta i acollidora, que sempre requereix espera i paciència i ajuda a entrar en la dinàmica del diàleg i l'intercanvi, que és precisament la de comunicar cordialment. Parlar amb el cor —ens diu Francesc— interpel·la radicalment el nostre temps, tan propens a la indiferència i a la indignació, a vegades sobre la base de la desinformació, que falsifica i instrumentalitza la veritat.

Ja en altres ocasions, el papa Francesc s'ha referit a recuperar el valor de l'amabilitat en les relacions humanes. Per això, referint-ho a la convivència cívica, en el missatge diu que necessitem l'amabilitat en l'àmbit dels mitjans perquè la comunicació no fomenti una enveja que exaspera, genera ràbia i porta a l'enfrontament, sinó que ajudi les persones a reflexionar amb calma, a desxifrar, amb esperit crític i sempre respectuós, la realitat en la qual vivim. Com diu el lema d'aquesta Jornada extret de la carta de Pau als Efesis: parlar amb el cor, «en la veritat i en l'amor».

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Barcelona

AMICS DELS GOIGS

El **dimecres 24 de maig**, a les 18.00, conferència de Mn. Jaume Aymar sobre *La Sagrada Família: poesia i profecia* (c/ Comte Borrell, 307 – Barcelona).

ESPAI PALAU

El **dijous 25 de maig**, a les 19.00, M. José Mariño entrevista Javier Sancho sobre *Edith Stein. La Verdad, camino hacia Dios*. Inscripcions: centre@espainterioritatpalau.com.

INTERIORITAT

El **dijous 25 de maig**, a les 19.00, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco de Barcelona; el **dissabte 27**, a les 10.30, espai de silenci i pregària. Més informació: tel. 934 291 803.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 27 de maig**, a les 11.00, visita guiada; a les 19.00, vetlla de Pentecosta. Reserves: activitats-puelles@gmail.com.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 27 de maig**, a les 11.30, visita guiada *El barroc barceloní: l'església de Sant Felip Neri* amb Lluís Plaza. Reserves: tel. 693 720 202.

HOSPITALITAT DE LOURDES

Del **dijous 29 de juny al dilluns 3 de juliol**, peregrinació a Lourdes amb el cardenal Joan Josep Omella i bisbes. Més informació: tel. 934 874 009.

Girona

HOSPITALITAT DE LOURDES

El **diumenge 21 de maig**, a les 20.00, IX concert de corals solidari de l'Hospitalitat a la basílica de Sant Feliu de Girona.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Del **dimarts 30 de maig al dimecres 7 de juny**, a la Casa Santa Elena (Solius), Xavier Quintana, s.j., dirigeix una tanda d'exercicis espirituals. Més informació: tel. 972 837 021.

Lleida

DIÀLEG INTERRELIGIÓS

El **dijous 25 de maig**, a les 18.00, xerrada de Mn. Antoni Matabosch sobre diàleg interreligiós a l'IREL (c/ Canonge Brugulat, 22 – Lleida).

Sant Feliu de Llobregat

FORMACIÓ I DIÀLEG

El **dilluns 22 de maig**, a les 21.00, sessió *Evangelí de Mateu* amb Marcos Aceituno a la sala parroquial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès (pl. Santa Maria, 7).

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 26 al 28 de maig**, trobada Natura & Espiritualitat *Primavera: l'esclat de la vida* (tel. 973 291 699).

Tarragona

ESGLÉSIA JOVE

El **divendres 26 de maig**, a les 19.30, festa de final de curs d'Església Jove al santuari de la Mare de Déu de la Pineda a Vila-seca.

PRIMAVERA MUSICAL

El **dissabte 27 de maig**, a les 21.30, concert de Quadraphonics a l'església del Sagrat Cor de Vistabella.

BALL DEL SANT CRIST

El **diumenge 28 de maig**, a les 12.00, representació del Ball del Sant Crist de Salomó a la parròquia de Santa Maria de Salomó.

Vic

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **dimecres 24 de maig**, a les 18.30, club de lectura sobre *Bèsties de Ramon Llull* amb Marta Simón.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els moviments i grups eclesials redescobreixin cada dia la seva missió evangelitzadora

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Mercè Alonso, Pilarín Bayés, Teresa Casillas, Miquel Codina, Alba Company, Juanjo Fernández, Martín F. Echavarría, Antonio Gil, Concepció Huerta, Mercè Lajara, Elena Mateos, Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Rodrigo Moreno, Francesc Nicolau, Toni Ortega, Joan Pallarès-Personat, Pere Parés, Montse de Paz, Quique, Josep Ruaiç, Valentí Serra, Mercè Solé, Núria Suárez, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal, Joan Torra

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

CARME MUNTÉ MARGALEF

El locutor de ràdio Joan-Albert Lligonya, amb trenta-cinc anys d'experiència professional, ha posat la seva expertesa al servei de la Paraula de Déu. És l'ànima d'audiobiblia.cat i de missal.cat, un servei sense ànim de lucre que ens permet escoltar els llibres de la Bíblia i les lectures de la missa locutats amb un veu clara i dicció perfecta. Joan-Albert Lligonya, de 54 anys i fill del diaca de Barcelona Jordi Lligonya, va començar la seva trajectòria professional el 1994 a Ràdio Estel: «Vaig ser la primera veu que va sortir a la ràdio», rememora.

El 2021, va començar a gravar el Nou Testament per al projecte audiobiblia.cat, que espera enllestir el 2024. Com va sorgir aquesta iniciativa?

Va sorgir en adonar-me que era un servei que no existia. No hi havia una locució de la Bíblia en català de manera professional, que es pogués sentir bé. Jo aleshores disposava de temps per fer-ho i era un bon moment per al meu estudi de gravació. Es tractava d'enregistrar la Bíblia Catalana Interconfessional a mode de hobby, sense buscar cap tipus de satisfacció econòmica. A partir d'aquí vaig començar pel Nou Testament, amb els quatre evangelistes, per passar després als altres llibres, que ja es poden escoltar a audiobiblia.cat. El fet que estiguin separats per capítols facilita poder escoltar només el que t'interessa. Actualment estem en la fase d'enregistrar l'Antic Testament. Hem començat pel Pentateuc i ara ens trobem amb els profetes. Calculo que tindrem la feina enllestida d'aquí un any.

Quina és la importància de posar una bona dicció i pronúncia al servei de la Paraula de Déu?

Un producte com aquest que al darrere té una persona que estima l'Església i la locució és un punt a favor perquè la gent el pugui rebre de la millor manera. El ritme de la gent ha variat molt, i avui dia la gent escolta àudios mentre fa esport o qualsevol altra activitat. Per tant, no únicament es tractava de llegir i pujar-ho a internet, sinó de llegir-ho

Joan-Albert Lligonya, creador d'audiobiblia.cat i missal.cat

«Busco fer comprensible la Bíblia gràcies a una lectura clara, entenedora, nítida i serena»

d'una manera clara, entenedora, nítida, serena, sense estridències, i buscant fer comprensible la Bíblia.

l'el missal.cat?

El missal.cat sorgeix de la mateixa filosofia de poder enregistrar i donar accés a les lectures de la missa a totes les persones que no han pogut assistir a missa, que volen preparar-se les lectures abans d'anar-hi o que tenen alguna minusvalidesa visual o dificultat de lectura.

Al darrere del projecte només hi és vostè, però com hi ajuda la comunitat?

Sí, darrere del projecte només hi soc jo, i per això era imprescindible la col·laboració de la comunitat. A la web hi ha l'opció de fer petits donatius per al manteniment. Una altra ajuda possible seria trobar

petits errors de locució i dicció per tal de corregir-los. Rebem amb els braços oberts qualsevol col·laboració.

Quin feedback rep el projecte?

El feedback és boníssim. Ho veiem a través de les estadístiques. Hi accedeix molta gent de Catalunya, d'Espanya i d'altres llocs del món, especialment de Mèxic. Així com molta gent ha après català mirant sèries de televisió, ara també pot fer-ho escoltant la Bíblia.

El projecte pot continuar creixent?

Sí, m'agradaria donar la possibilitat que les persones que vulguin puguin escoltar qualsevol llibre de caire religiós. També volem dedicar un percentatge dels micromecenatges que rebem a algun projecte d'Església.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca